

PROGRAM ROZVOJA OBCE CHYNORANY (2025-2031)

Schválený dňa: 31.1.2025

Uznesenie číslo: 331/2025

Verzia 1.0

Obsah

Úvod	3
ČASŤ A - ANALYTICKÁ ČASŤ	6
A.1 ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA	6
A.1.1 Základná charakteristika obce	6
A.1.2 História obce	8
A.1.3 Prírodné podmienky a životné prostredie	9
A.1.4 Obyvateľstvo a demografická situácia	10
A.1.5 Trh práce a sociálna situácia	18
A.1.6 Hospodárska základňa	20
A.1.7 Občianska vybavenosť	22
A.1.8 Kultúra, spoločenské aktivity a neziskový sektor	23
A.1.9 Bývanie a bytový fond	24
A.1.10 Dopravná a technická infraštruktúra , cestovný ruch	24
A.1.11 Hospodárenie obce a štruktúra samosprávy	27
A.2 ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA	29
A.3 ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA	31
A.3.1 SWOT analýza	31
A.3.2 Odhad možného vývoja obce a definovanie Stromu potenciálov a výziev / Stromu problémov a limitov	32
A.3.3 Zhodnotenie výsledkov dotazníkového prieskumu	34
ČASŤ B - STRATEGICKÁ ČASŤ	36
ČASŤ C - PROGRAMOVÁ ČASŤ	39
C.1 Hospodárska prioritná oblasť	39
C.2 Sociálna prioritná oblasť	40
C.3 Environmentálna prioritná oblasť	42
ČASŤ D - REALIZAČNÁ ČASŤ	43
D.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenia realizácie	43
D.2 Vecný a časový harmonogram realizácie	44
D.3 Systém monitorovania a hodnotenia programu rozvoja obce	50
*ČASŤ E - FINANČNÁ ČASŤ	53
E.1 Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR	53
Záver	55
Prílohy Programu rozvoja obce	56

Úvod

Program rozvoja obce (ďalej aj ako PHSR) predstavuje spolu s územným plánom základný a kľúčový dokument pre riadenie samosprávy, ktorý vychádza z poznania situácie a konkrétnych potrieb obyvateľov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov pôsobiach na danom území. Tento dokument formuluje predstavu obce o budúcnosti spolu s činnosťami a projektmi na jej zabezpečenie. PHSR systémovo a koncepčne analyzuje a určuje budúcnosť rozvoja spolu s činnosťami, investičnými projektmi so zdrojovým krytím na jej zabezpečenie. Vytvára rámec, ktorého naplnenie by malo byť zárukou, že tento strategický dokument nebude len zbytočne rozsiahlym a popisným zoznamom nereálnych plánov (zoznamom zámerov, na ktoré obec nemá dostatok finančných prostriedkov), ale bude skutočným strategickým rozvojovým dokumentom s cieľom dosiahnuť zvýšenie kvality životnej úrovne obyvateľov na vybranom území. Program rozvoja obce je strednodobým strategickým dokumentom, ktorý by mal reflektovať nadradené strategické dokumenty na úrovni okresu, kraja či štátu, ktoré majú dosah na obec a jej územie. Zároveň je napojený aj na iné strategické dokumenty viažuce sa na územie obce.

Jednotlivé kapitoly Programu rozvoja obce sú v súlade so zákonom č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z. z. Ten uvádza 5 častí, ktoré strategický dokument musí obsahovať: analytická, strategická, programová, realizačná a finančná časť. Dokument je zároveň v súlade s Metodikou tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja, ktorú vydal Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu (v znení jej aktuálnej verzie).

Vstupná správa pre spracovanie /aktualizáciu strategického dokumentu

Program rozvoja obce bol spracovaný na základe potrieb obce Chynorany, ktoré vychádzali hlavne z končiacieho sa programového obdobia a tiež z faktu, že pôvodnému programu rozvoja obce končila platnosť a aktuálnosť vzhľadom na formujúce sa nové strategické dokumenty nadradeného charakteru. Vstupná správa pre spracovanie / aktualizáciu strategického dokumentu Program rozvoja obce Chynorany bola schválená obecným zastupiteľstvom dňa 20.06.2024.

Formulár č. 1 – Vstupná správa pre spracovanie /aktualizáciu strategického dokumentu

VSTUPNÁ SPRÁVA PRE SPRACOVANIE/AKTUALIZÁCIU STRATEGICKÉHO DOKUMENTU	
Názov dokumentu	Program rozvoja obce Chynorany 2025 - 2031
Forma spracovania	Spracovanie Programu rozvoja obce Chynorany vykonávala externá firma v súčinnosti s obcou a v súlade s Metodikou tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja- v znení aktuálnej verzie. Dokument bol vypracovaný v súlade so zákonom č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z. z.
Riadenie procesu spracovania	Proces spracovania dokumentu bol manažovaný prostredníctvom riadiaceho tímu. Ten zodpovedal za celkovú koordináciu a pozostával z externých odborníkov a zo zástupcov obce. Riadiaci tím obce Chynorany pozostával z nasledovných členov:

	Riadiaci tím		
	Titul, Meno, Priezvisko	Funkcia v obci / organizácia	Činnosť v riadiacom tíme
	Mgr. Veronika Bezáková	starostka obce	Koordinátor riadiaceho tímu
	Ing. Ľuboslava Sokolová	externý odborník / MVL Štefánek, s.r.o.	Člen riadiaceho tímu za dodávateľa
	Mgr. Jana Minárechová	externý odborník / MVL Štefánek, s.r.o.	Člen riadiaceho tímu za dodávateľa
	Pre potreby spracovania dokumentu bola tiež zriadená skupina- prípravný tím, zo zástupcov obce. Tá zodpovedá za obsahovú stránku Programu rozvoja obce Chynorany a plní rôzne úlohy v súlade s metodikou spracovania programu rozvoja obce. Členmi pracovnej skupiny boli:		
	Zoznam členov prípravného tímu		
	Titul, Meno, Priezvisko	Funkcia v obci/organizácia	Funkcia v pracovnom zaradení do procesu spracovania PHSR
	Mgr. Miriama Bebjaková	prednostka OcÚ	Koordinátor PHSR
	Mgr. Eva Rohutná	zamestnanec OcÚ	Koordinátor PHSR
	PaedDr. Andrej Petrik	riaditeľ ZŠ V. Beniaka s MŠ Chynorany	Koordinátor PHSR
	Bc. Mária Lachkovičová	poslankyňa obce	Koordinátor PHSR
	Ing. Gabriela Chytilová	riaditeľka Domova dôchodcov v Chynoranoch	Koordinátor PHSR
	Mgr. Ivan Antal	kontrolór obce Chynorany	Koordinátor PHSR
	Členovia riadiaceho tímu a prípravného tímu navzájom spolupracovali a komunikovali podľa potreby (osobne, telefonicky, e-mailom). Do procesu spracovania dokumentu bola zapojená verejnosť prostredníctvom informácií a dotazníkov umiestnených na webovej stránke obce, na obecnom úrade a obecnej tabuli a taktiež ďalšími vhodnými a relevantnými spôsobmi. Dotazníky pre občanov boli analyzované a zapracované do procesu tvorby Programu rozvoja obce Chynorany. Dokument bol vo finálnej časti prerokovaný a schvaľovaný na zasadnutí obecného zastupiteľstva.		
Obdobie spracovania	- obdobie spracovania 05/2024 – 12/2024		
Financovanie spracovania	Rozpočet obce		

Zdroj: vlastné spracovanie

Harmonogram spracovania Programu rozvoja obce

Harmonogram spracovania Programu rozvoja obce Chynorany bol odhadnutý na 7-8 mesiacov. Nasledovná tabuľka predstavuje indikatívny harmonogram spracovania podľa jednotlivých častí, ktoré musí Program rozvoja obce obsahovať.

Formulár č. 2 – Harmonogram spracovania Programu rozvoja obce

Harmonogram spracovania Programu rozvoja obce												
Termín (mesiac v roku)	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Zdroj: vlastné spracovanie

V rámci harmonogramu bolo potrebné najskôr vypracovať Vstupnú správu pre spracovanie /aktualizáciu strategického dokumentu Program rozvoja obce Chynorany, ktorá tvorila podklad pre externú firmu na začatie prác na dokumente. Vstupná správa bola schválená na zastupiteľstve obce.

V ďalších krokoch nasledovalo zverejnenie informácie o tom, že sa spracováva dokument Program rozvoja obce Chynorany na roky 2025-2031, tlač a distribúcia dotazníka pre občanov, zverejnenie dotazníka online, získanie podkladov pre analytickú časť, analyzovanie vnútorného a vonkajšieho prostredia, ex-post hodnotenie PHSR z minulého obdobia- najmä za účelom získania vstupných informácií do programovej časti.

Nasledovalo spracovanie východísk pre strategickú časť a vypracovanie strategickej vízie a formulácia strategických cieľov a opatrení. Vypracovanie akčného plánu, systému monitorovania, hodnotenia a aktualizácie PHSR je výstupom strategickej a programovej časti PHSR. Finančný rámec pre realizáciu PHSR a výber projektov v súlade s finančno-ekonomickými možnosťami predstavovalo finančnú časť procesu spracovania PHSR spolu so zapracovaním indikatívneho rozpočtu do programového rozpočtu obce. Finalizácia dokumentu predstavovala pripomienkovanie, prerokovanie a schválenie PHSR zastupiteľstvom.

Metódy zapojenia verejnosti do prípravy Programu rozvoja obce

Vzhľadom na charakter dokumentu, ktorý je zameraný na rozvoj života v obci vo všetkých oblastiach, bolo potrebné do procesu jeho tvorby zapojiť aj širokú verejnosť. Ich názory a podnety predstavovali podklad pre tvorbu a plánovanie projektov, ktorých cieľom je skvalitnenie života v obci. Hlavnou metódou zapojenia občanov do tvorby dokumentu bol dotazníkový prieskum, ktorý sa realizoval klasickou papierovo formou a tiež bol dostupný online. Občania boli informovaní o tvorbe dokumentu cez sociálne siete, stránku obce, vývesnú tabuľu aj prostredníctvom rozhlasu. Zároveň mali občania možnosť svoje podnety prezentovať a dopĺňať na obecnom zastupiteľstve a pri prerokovaní dokumentu.

Východiskové strategické a koncepčné dokumenty

Pri spracovaní Programu rozvoja obce Chynorany boli definované ciele a opatrenia v súlade so strategickými a programovými dokumentmi lokálneho, regionálneho a národného významu. Ich zoznam je súčasťou Vstupnej správy pre spracovanie/ aktualizáciu strategického dokumentu Program rozvoja obce. Vstupná správa tvorí prílohu tohto dokumentu.

ČASŤ A - ANALYTICKÁ ČASŤ

Analytická časť Programu rozvoja obce je založená na databáze informácií a ukazovateľov. Obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce s väzbami na širšie územie. Zameriava sa tiež na odhad budúceho vývoja s dôrazom na možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce relevantné stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja územia obce s ohľadom na udržateľný rozvoj. Analytická časť obsahuje analýzu vnútorného aj vonkajšieho prostredia.

A.1 ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA

Komplexná analýza súčasného stavu územia je zostavená na základe informácií získaných najmä zo štatistických údajov a prieskumov. Číselné údaje sú uvedené v tabuľkách alebo v grafoch, pričom obsahujú krátky písomný komentár. Analýza vnútorného prostredia vychádza z geografických a demografických daností územia a tiež z jeho histórie.

A.1.1 Základná charakteristika obce

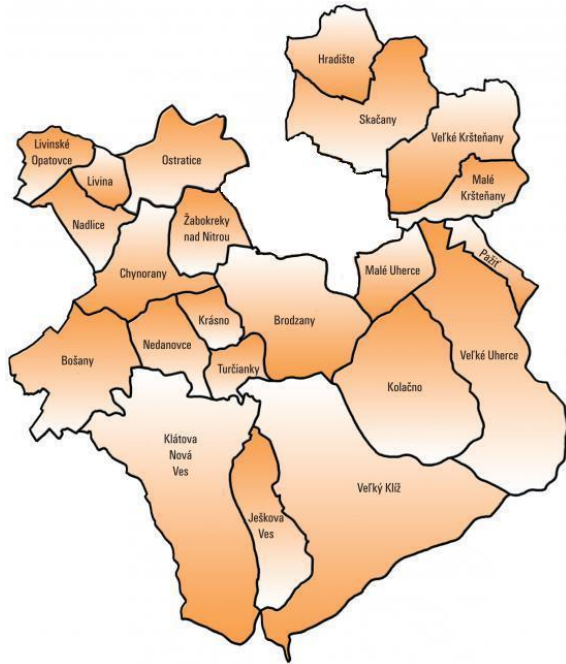
Obec Chynorany sa nachádza na západnom Slovensku v okrese Partizánske. Obec leží na pravom brehu rieky Nitra. Na severozápad od Chynorian leží Bojniarska pahorkatina a za ňou Považský Inovec. Na juhu a východe od obce leží Trábečské podhorie a aj pohorie Trábeč ako také.

Obr. č. 1: Kraje Slovenskej republiky

Zdroj: <https://www.poznajslovensko.sk/regiony-okresy-mesta-obce>

Obr. č 2 : Obce okresu Partizánske

Zdroj: <https://www.masstredneponitrie.sk/popis-uzemia.html>

Tabuľka č. 1 Základné údaje o obci a kontaktné údaje

Základné údaje	
Kraj	Trenčiansky
Okres	Partizánske
Región	Horná Nitra
Poloha	48°36'35"S 18°16'28"V
Nadmorská výška	178 m. n. m
Rozloha	10,35 km ² (1035 ha)
Počet obyvateľov	2671
Hustota obyvateľsk	258,07 obyv./ km ²
ŠÚJ	543004
Kontaktné údaje	
Adresa	Obec Chynorany, Cintorínska 45/1, 956 33 Chynorany
Telefón	+421/385424405; +421/905930363
E-mail	podatelna@chynorany.sk; starostka@chynorany.sk
WEB stránka	www.chynorany.sk

Zdroj: vlastné spracovanie

Obec je členom **Regionálneho združenia miest a obcí regiónu Stredné Ponitrie** (RZMO Stredné Ponitrie), ktorého cieľom je chrániť práva a záujmy obcí, zjednocovať ich postup pri vykonávaní úloh zverených obciam, aktívne vplývať na rozvoj samosprávnych funkcií a navrhovať prostredníctvom Združenia miest a obcí Slovenska alebo samostatne ústredným orgánom štátnej správy riešenie kompetenčných problémov medzi samosprávou a štátnou správou.

Obec je členom **Miestnej akčnej skupiny Stredné Ponitrie o. z.**, ktoré funguje na princípoch prístupu LEADER.

A.1.2 História obce

História Obec Chynorany má bohaté dejiny a zaujímavú minulosť. Z rôznych hodnoverných prameňov zisťujeme, že od existencie prvej osady Chynorian ubehlo takmer deväť storočí. Počas tohoto dlhého obdobia sa osady a obce zakladali chronologicky a vyvíjali sa, každá z nich svojráznym spôsobom. Ani naša obec nebola výnimkou. Od svojho založenia prešla ťažkými a pohnutými obdobiami. Trpké a smutné udalosti, ktoré sa tu odohrali v minulých storočiach sú toho živými svedkami. Dobrému a roduvernému Slovákov nemôže byť nič svätejšie ako rodny kraj. Vážme si ho teda tak, ako nám to odkázal chynoriansky rodák, básnik V. Beniak: "Ani hrdza ich nezožerie ani mráz, zima krutá neroztrhá čo viažu Ťa sem, neroztrhá tie putá. A kebys vzlie ... Úsvit dejín Z dávnovekých udalostí odohrávajúcich sa na slovenskom území máme dnes, už vďaka intenzívnym archeologickým výskumom, veľa dokumentárnych nálezov, pamiatok o našich predkoch i o tom, ako tu žili, pracovali a umierali. Usadenie našich predkov v katastri obce je preto iba zákonitým pokračovaním postupného a kompaktného osídľovania slovenského regiónu v rámci Karpatskej kotliny, ktorá bola obývaná pračlovekom už v hĺbinách praveku. Hoci z katastra obce sa dosiaľ nezistili archeologické pamiatky z obdobia neolitu /6000 - 2900 pred Kristom/, v blízkom okolí sa objavili viaceré keramické nálezy, ktorých význam prekračuje nielen hranice karpatskej oblasti, ale aj Slovenska. Ku skvostom starého umenia sa radia i pamiatky kultúry v oblasti Brodzany - Nitra. Pomenovanie Na základe porovnávajúcich štúdií s inými slovanskými jazykmi je zrejmé, že od koreňa chyn, chynúť, sa vytvorilo slovo chynor, znamenajúce miesto, ktoré sa klonilo, zvažovalo, morilo do močaristého terénu. V roku 1387 mala usadlosť názov Herenen, v roku 1390 Henyeren a v roku 1773 sa volala Chinoran. V dobe silnej maďarizácie (v r. 1910) sa nazývala Kinorány. Z uvedeného vyplýva, že ide o prebratie pôvodného slovanského sídelného názvu Chrenjane (množné číslo). V jeho koreni sa odráža slovanské slovo chreň používané aj ako osobné meno. V maďarčine prebehol vývoj Herenyen - Henyeren, v slovenčine zasa vzniklo z maďarského Henyeren - Chynorany. Obe vysvetlenia majú svojich zástancov i odporcov. Majitelia Vo včasnom stredoveku patrila takmer všetka pôda kráľovi. Postupom času sa začalo Kráľovské patrimonium drobiť rozdávaním kráľovských majetkov cirkevným inštitúciám a najmä šľachte. V polovici 13. storočia (r. 1243) boli majiteľmi obce šľachtici Dona, Vacík, Dubák a Tibo - 10 dar kráľa Bela IV. Nevedno však, či išlo o bratov, ani či spomínaný majetok vlastnili už ich predkovia. V r. 1321 po smrti Matúša Čáka sa znovu stávajú kráľovským majetkom. V r. 1387 daroval "na večné časy" kráľ Žigmund dedinu magistrovi Petrovi, ktorý bol synom Tomáša zo Stráži, a ktorý už vlastnil aj blízke Nedanovce a Krásno. No už o rok vydal ten istý kráľ ďalšiu darovaciu listinu, ktorou udelil kráľovskú dedinu šľachticom Jánovi, synovi Dominika a Ladislavovi, synovi Kokoša z Pastuchova. V priebehu krátkej doby zmenila obec viacerých majiteľov až v r. 1395 sa na dlhý čas stala majetkom ostrihomského arcibiskupstva. ... Vývin Obec od svojho vzniku prešla búrlivým vývojom vrátane tatárskych a tureckých nájazdov s následným plienením ako i presúvaním sa z pôvodného osídlenia v lokalite Dubové do terajšej oblasti. V r. 1531 stoliční úradníci zaznamenali existenciu 33 poddaných usadlostí schopných platiť dane, 6 usadlostí bolo opustených. No už v r. 1598 sa v súpise domov uvádza 62 obývaných domov. Pre porovnanie: susedné mestečko Žabokreky malo vtedy iba 50 domov. V r. 1720 pri celokrajinskom sčítaní obyvateľstva platiaceho dane (iba kategória sedliakov-gazdov) zaznamenali 61 sedliackych domácností, ktorým patrili role v rozsahu 363 bratislavských meríc, čo bolo asi 76 ha a lúky na 145 koscov. Ani v budúcnosti sa roľnícky charakter dediny nezmenil. Až v druhej polovici 19. stor. sa v obci začali uplatňovať i všetky druhy remesiel, najmä murárske, tesárske, stolárske, debnárske, kotlárske, kováčske, krajčírské, obuvnícke a ďalšie. Za cisára Jozefa II. sa v r. 1784 - 87 uskutočnilo v Uhorsku prv ... Prelom 18. a 19. storočia Veľmi podrobný popis Chynorian zostavili hospodárski úradníci ostrihomského arcibiskupa Jozefa Batáňiho v roku 1800. Sú v ňom zaznamenané nielen hospodárske a náboženské, ale aj sociálne i kultúrne pomery v obci. O polohe Chynorian sa tu konštatuje, že ležia na mierne zvýšenej rovine a od Nadlíc ich delí staré koryto potoka Hydiny a od Veľkých Ostratíc terajší tok Hydiny. Hranice chotára susedné obce rešpektujú. Chynorianske polia sú veľmi úrodné a oračiny patria do 1. a 2. akostnej triedy. Hnoj sa používa veľmi málo, no i napriek tomu dosahujú veľmi dobrú úrodu. V chotári sa nenachádzajú

žiadne vinice ani kopanice. Vlastných lesov má obec málo a sediaci drevo z nich vyvážajú podľa veľkosti svojich usadlostí. Zo severovýchodu občas zaplavuje chotár rieka Nitra. 4.1.2. Geografické hľadisko Kataster obce Chynorany sa rozprestiera na širokej nive riek Nitry a Bebravy, v strednej časti Nitrianskej sprašovej pahorkatiny, ktorá severným a severovýchodným smerom k obciam Nadlice a Žabokreky prechádza do miernej pahorkatiny. Nitrianska sprašová pahorkatina tu predstavuje najsevernejší výbežok Podunajskej nížiny medzi Tríbečskými vrchmi a Považským Inovcom. Obec 11 leží na rozhraní dolnej a hornej Nitrianskej doliny, ktorá je oddelená sútokom rieky Bebravy. Roviny vytvárajú úzke pásy pozdĺž rieky Nitry a Bebravy a sú zložené z poriečnych nív a terás. Predstavujú pomerne jednotvárne ploché územie s plytkejšími depresiami pozdĺž korýt a ramien meandrujúcich riek. Relatívne malé rozdiely v nadmorskej výške v katastri obce od 173 m n. m., do 188 m n. m., ako i vhodné prírodné podmienky umožňujú priaznivý rozvoj poľnohospodárskej výroby. Sídlný útvar sa zaraďuje do kukurično – jačmenárskej produkčnej oblasti. V katastri prevládajú hlavne nivné a lužné pôdy. Pôdy sa zaraďujú medzi hnedozemné teplé s prírodným stanovišťom HMt 1. Intravilán obce je výškovo členený v rozpätí od 175 m n. m., do 188 m n. m. Nadmorská výška v strede obce je 178 m n. m. Celkový denivelizačný spád terénu je v juhozápadnom smere – v smere toku rieky Nitry a Bebravy. Územie obce tvoria dve geomorfologicky rozdielne časti: terasa rieky Nitry a aluviálna niva riek Nitry a Bebravy. Severná – staršia časť obce, situovaná nad železnicou, je postavená na terase rieky Nitry, južná – novšia časť, tzv. „Primasske“, situovaná pod železnicou, je postavená na aluviálnej nive. Rozdiel v nadmorskej výške medzi týmito časťami predstavuje relatívne 4 m n. m.

A.1.3 Prírodné podmienky a životné prostredie

Pod prírodnými podmienkami a životným prostredím si vieme predstaviť všetko to, čo nás obklopuje a nie je výsledkom ľudskej činnosti. Príroda tu bola už pred človekom a na jej vzniku nemá podiel. Na druhej strane človek výrazne do prírody a životného prostredia zasahuje a svojou činnosťou prírodu a životné prostredie mení.

Prírodné podmienky a životné prostredie sú v súčasnosti vystavované enormnej ľudskej činnosti, znečisťovaniu, poškodzovaniu. Ich veľkosť a kvalita klesá, čo je však celospoločenský jav a nie záležitosť jednej obce. Zároveň tiež v spoločnosti rezonuje snaha o ochranu prírody, ochranu vody a pôdy, živočíchov, zlepšenie kvality životného prostredia ako takého. Aj v tomto smere ide o vyššiu úroveň správy. Snahy o ochranu životného prostredia registrujeme na globálnej, medzinárodnej, národnej úrovni a následne sa samozrejme v podobe praktických riešení presúvajú do regiónov, okresov a obcí.

Ochrana prírody

Na udržiavanie prírodného dedičstva, zachovanie rozmanitosti a foriem života na Zemi, na obnovenie a racionálne využívanie prírodných zdrojov a na udržanie ekologickej stability slúži v SR zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Tento zákon stanovil 5 stupňov územnej ochrany, pričom rozsah obmedzení sa zväčšuje so zvyšujúcim sa stupňom. I. stupeň ochrany platí na celom území SR ako všeobecná ochrana.

Na zemi obce sa nachádza Chynorienský luh. Územie bolo vyhlásené v roku 1981. Ide o otvorený biotop reprezentatívneho spoločenstva tvrdého luhu a je obklopený intenzívne využívanou ornou pôdou. Tvoria posledné zvyšky lužného lesa Hornej Nitry s významnou krajinou funkciou.

Do obce tiež zasahuje biokoridor rieky Nitry. Najhodnotnejšie časti biokoridoru sa nachádzajú v miestach mŕtvych ramien.

Odpadové hospodárstvo

Téma odpadov sa dostáva do popredia čoraz viac hlavne v spojitosti s budúcnosťou. Produkcia odpadov neustále rastie, a tak zostáva hlavným problémom ich skladovanie, triedenie, recyklovanie a iné využitie. Odpadové hospodárstvo by sa aj do budúcnosti malo riadiť podľa prísnejších pravidiel, medzi iným asanovať prípadné nelegálne skládky, nespracovateľný odpad deponovať na riadenú skládku, zariadiť, aby výrobné organizácie, ktoré produkujú špecifický odpad museli mať vlastný program likvidácie výrobného odpadu, podporovať triedenie odpadov v domácnostiach atď. Hoci trend smeruje k týmto krokom, kontrola a sankcie sú zatiaľ nedostatočné.

Obec v súčasnosti zabezpečuje vývoz tuhého komunálneho odpadu na riadenú skládku v obci Livinské Opatovce. Odvoz zabezpečuje firma EKO – HUNKA s.r.o. V obci sa uskutočňuje zber komunálneho odpadu a separovaný zber formou individuálneho zberu od domu k domu, bytové domy majú vybudované stojiská. Separuje sa sklo, plasty, papier, kovy. V obci sa tiež nachádzajú kontajnery na zber šatstva. Veľkoobjemový odpad sa zbiera 2x ročne do pristaveného VOK. Biologický odpad zo stromov a verejnej zelene sa v obci nekompostuje (zber sa robí minimálne raz mesačne v období jari až jesene). Občanom je tiež k dispozícii súkromná prevádzka štiepky dreva a tiež zberný dvor, ktorý môžu zdarma využívať. V súčasnosti nie je v obci lokalizovaná žiadna nelegálna skládka, v prípade jej zriadenia bude obec hľadať možnosti jej odstránenia.

Tabuľka č. 2: Množstvo vyprodukovaného odpadu v tonách za rok

Komodita	TKO	Papier	Plasty	Sklo	Kovy	Nápojové kart.	BRO	Elektroodpad
2017	663,33	7,13	11,26	27,78	1,13	0,00	6,80	1,82
2018	669,26	13,47	22,44	32,67	1,29	0,92	250,00	0,40
2019	613,23	39,54	20,23	38,49	1,02	0,87	50,00	1,57
2020	584,87	77,81	20,32	37,95	1,60	1,07	48,00	0,62
2021	536,53	70,90	18,06	39,45	8,77	3,72	49,00	8,06
2022	497,56	50,92	18,42	43,59	4,92	4,90	3,00	1,90
2023	487,93	25,45	18,42	25,45	4,68	3,27	4,00	13,00

Zdroj: OcÚ Chynorany, vlastné spracovanie

A.1.4 Obyvateľstvo a demografická situácia

Vývoj počtu obyvateľov odzrkadľuje socio-kultúrne, demografické a ekonomické procesy prebiehajúce na úrovni celej spoločnosti. Z časti je aj odrazom postavenia obce v štruktúre osídlenia a lokálnych zmien. Ku dňu 31.12.2023 mala obec Chynorany 2671 obyvateľov. V nasledujúcej tabuľke sa nachádza vývoj počtu obyvateľov od roku 2018 do roku 2023.

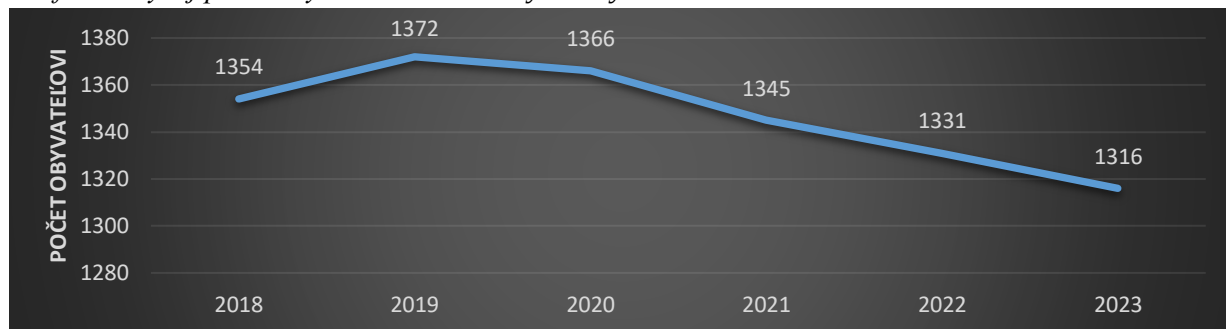
Tabuľka č. 3: Vývoj počtu obyvateľov v obci Chynorany v rokoch 2018 - 2023

Rok	Počet obyvateľov	Muži	Ženy	Prirodzený prírastok obyvateľstva	Index starnutia
2018	2703	1354	1349	-18	131,23
2019	2726	1372	1354	-14	128,78
2020	2732	1366	1366	-8	125,30
2021	2699	1345	1354	-23	121,04
2022	2680	1331	1349	-11	123,79
2023	2671	1316	1355	-6	128,61

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Vývoj počtu obyvateľov v obci Chynorany je zobrazený na grafe č. 1. Na základe grafu môžeme vidieť, že vývoj počtu obyvateľov v posledných rokoch má klesajúcu tendenciu.

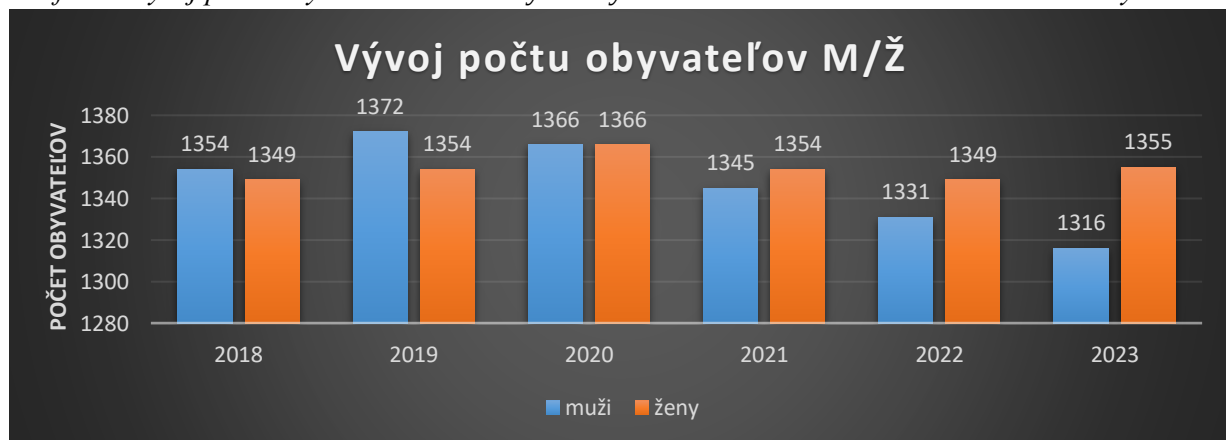
Graf č. 1: Vývoj počtu obyvateľov v obci Chynorany v období 2018 – 2023

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Na grafe č. 2 je zachytený vývoj počtu obyvateľov podľa pohlavia. Môžeme konštatovať, že pomer počtu mužov a žien je pomerne vyrovnaný. Väčšie odchýlky sa vyskytli v rokoch 2019, 2022 a v roku 2023. Z celkového počtu obyvateľov predstavovali v roku 2023 ženy 50,73 % a muži 49,27 %.

Graf č. 2: Vývoj počtu obyvateľov v obci Chynorany v období rokov 2018 – 2023 – muži a ženy

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Počet obyvateľov je výsledkom populačnej dynamiky - pôrodnosti, úmrtnosti a migrácie. Samotný vývoj pôrodnosti je v celoslovenskom meradle hlavným faktorom ovplyvňujúcim celkovú trajektóriu populačného vývoja. Zároveň v predpokladoch má táto zložka vysokú mieru neurčitosti.

V tabuľke č. 5 je zobrazený demografický vývoj v obci Chynorany v rokoch 2018 – 2023. Najviac detí sa narodilo v roku 2020. Najviac zomrelo osôb v roku 2021.

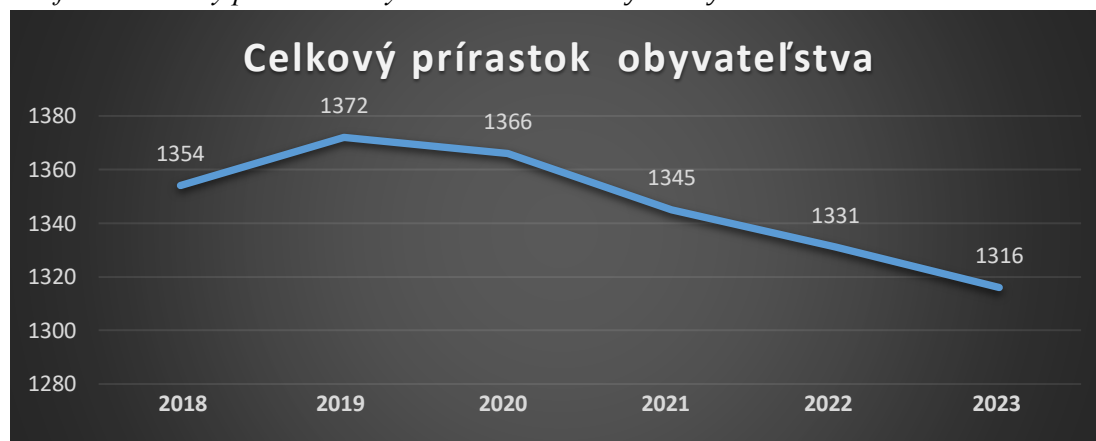
Tabuľka č. 4: Demografický vývoj v obci Chynorany v rokoch 2018 – 2023

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Spolu	2703	2726	2732	2699	2680	2671
Narodení	19	27	31	23	28	15
Zomrelí	37	41	39	46	39	21
Prist'ahovaní	41	100	52	39	52	46
Vyst'ahovaní	36	63	38	42	60	49
Migračné saldo	5	37	14	-3	-8	-3
Celkový prírastok obyvateľstva	-13	23	6	-26	-19	-9

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

V nasledujúcom grafe sa nachádza zobrazenie prírastku resp. úbytku obyvateľov v obci Chynorany počas rokov 2018-2023. V rámci sledovaného obdobia počet obyvateľov stúpal aj klesal. Za posledné obdobie má krivka klesajúcu tendenciu.

Graf č. 3: Celkový prírastok obyvateľstva v obci Chynorany v rokoch 2018 – 2023

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Dôležitejšou demografickou charakteristikou ako počet obyvateľov je úroveň populačného starnutia. Dobré ju vystihujú priemerný vek obyvateľstva (vážený aritmetický priemer podľa početnosti obyvateľov v jednotlivých vekoch) a index starnutia (pomer počtu obyvateľov vo veku 65 rokov a viac na 100 obyvateľov vo veku 0-14 rokov). V rámci Slovenskej republiky oba ukazovatele jednoznačne dokumentujú trend intenzívneho starnutia slovenskej populácie. Opakom indexu starnutia je index vitality. Ten sa rovná pomeru predproduktívneho obyvateľstva k obyvateľstvu v poproduktívnom veku. Index starnutia nad úrovňou 100 % znamená starnutie populácie, keďže počet ľudí v poproduktívnom veku prevyšuje počet ľudí v predproduktívnom veku.

Populačné starnutie predstavuje pre Slovensko jednu z najväčších výziev 21. storočia, ktorá nezvratne zasiahne všetky sféry fungovania spoločnosti. Vývoj vekovej štruktúry obyvateľov poukazuje na zrýchľovanie procesu starnutia populácie na Slovensku. Dôchodkový vek dosahujú silné povojnové

ročníky a vo veku najvyššej fekundity (fyziologickej plodnosti) sú málo početné vekové skupiny narodené v prvej polovici 90-tych rokov minulého storočia.

Tabuľka č.5: Veková štruktúra obyvateľstva v rokoch 2018 – 2023

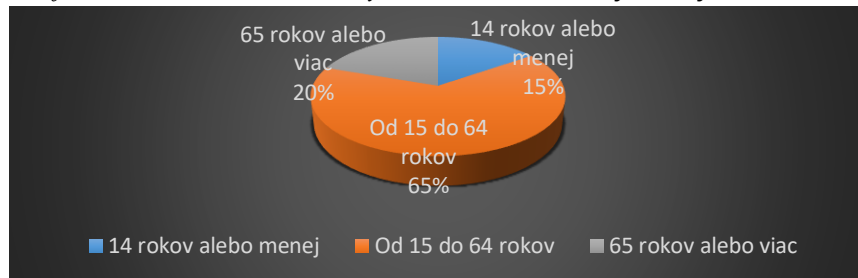
Veková kategória	2018		2019		2020		2021		2022		2023	
	A	%	A	%	A	%	A	%	A	%	A	%
Počet obyvateľov celkom	2703	100	2726	100	2732	100	2699	100	2680	100	2671	100
• muži	1354	50,09	1372	50,33	1366	50,00	1345	49,83	1331	49,66	1316	49,27
• ženy	1349	49,91	1354	49,67	1366	50,00	1354	50,17	1349	50,34	1355	50,73
Predproduktívny vek - muži (0 - 14)	208	7,70	216	7,92	210	7,69	211	7,82	202	7,54	191	7,15
Predproduktívny vek - ženy (0 - 14)	189	7,00	194	7,12	209	7,65	212	7,85	210	7,84	218	8,16
Predproduktívne obyvateľstvo celkom	397	14,70	410	15,04	419	15,34	423	15,67	412	15,38	409	15,31
Produktívny vek - muži (15-64)	929	34,37	932	34,19	938	34,33	919	34,05	913	34,07	901	33,73
Produktívny vek - ženy (15-64)	856	31,67	856	31,40	850	31,11	845	31,31	845	31,53	835	31,26
Produktívne obyvateľstvo celkom	1785	66,04	1788	65,59	1788	65,44	1764	65,36	1758	65,60	1736	64,99
Poproduktívny vek - muži (65+)	217	8,03	224	8,22	218	7,98	215	7,97	216	8,06	224	8,39
Poproduktívny vek - ženy (65+)	304	11,25	304	11,15	307	11,24	297	11,00	294	10,97	302	11,31
Poproduktívne obyvateľstvo celkom	521	19,28	528	19,37	525	19,22	512	18,97	510	19,03	526	19,70
Priemerný vek u mužov	40,50	-	40,18	-	40,24	-	40,44	-	40,85	-	41,60	-
Priemerný vek u žien	44,01	-	43,74	-	43,46	-	43,45	-	43,30	-	43,55	-
Priemerný vek obyvateľstva celkom	42,25	-	41,95	-	41,85	-	41,95	-	42,08	-	42,59	-
Index starnutia	-	131,23	-	128,78	-	125,30	-	121,04	-	123,79	-	128,61

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

V obci Chynorany zaznamenávame počas sledovaného obdobia stúpajúci aj klesajúci počet obyvateľov a taktiež stúpajúci aj klesajúci vývoj indexu starnutia. Vyššia hodnota indexu starnutia znamená, že sa zvýšil podiel poproduktívnej zložky obyvateľstva a klesol podiel predproduktívnej zložky obyvateľstva. Úbytok obyvateľstva môže zmierniť výstavba obecných nájomných domov a tiež plánovaná individuálna výstavba rodinných domov. Zrýchľujúci sa proces populačného starnutia však zrejme významnejšie neovplyvní. Priemerný vek v obci Chynorany za rok 2023 je 42,59 rokov, čo je nižšia hodnota akú má priemerný vek obyvateľov Trenčianskeho kraja (43,73).

Graf č. 4 znázorňuje vekovú štruktúru obyvateľstva v obci Chynorany v roku 2023. Z grafu môžeme vidieť, že zatiaľ najpočetnejšia je skupina obyvateľov v produktívnom veku.

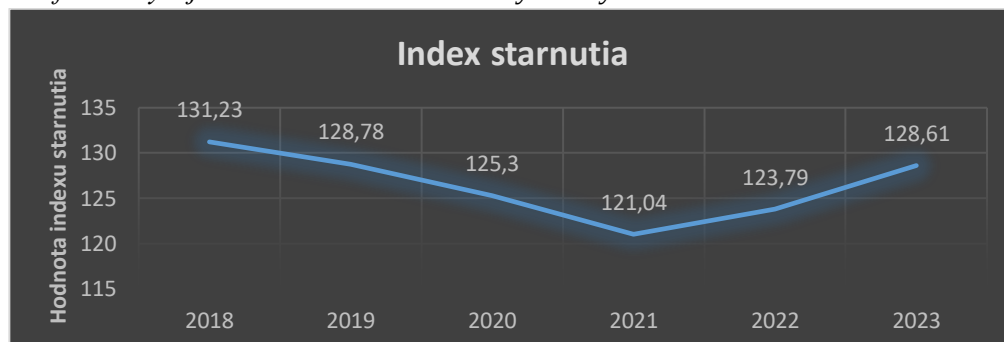
Graf č. 4: Veková štruktúra obyvateľstva v obci Chynorany v roku 2023

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Index starnutia v obci Chynorany na začiatku sledovaného obdobia bol 131,23 (v roku 2018). Jeho hodnota následne tri roky klesala. V súčasnosti krivka hodnoty stúpa. Index starnutia v obci bol za rok 2023 na úrovni 128,61. Index starnutia v okrese Partizánske za toto obdobie je na úrovni 162,65 a index starnutia na úrovni Trenčianskeho kraja je 143,90.

Graf č. 5: Vývoj indexu starnutia v obci Chynorany v rokoch 2018 – 2023

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

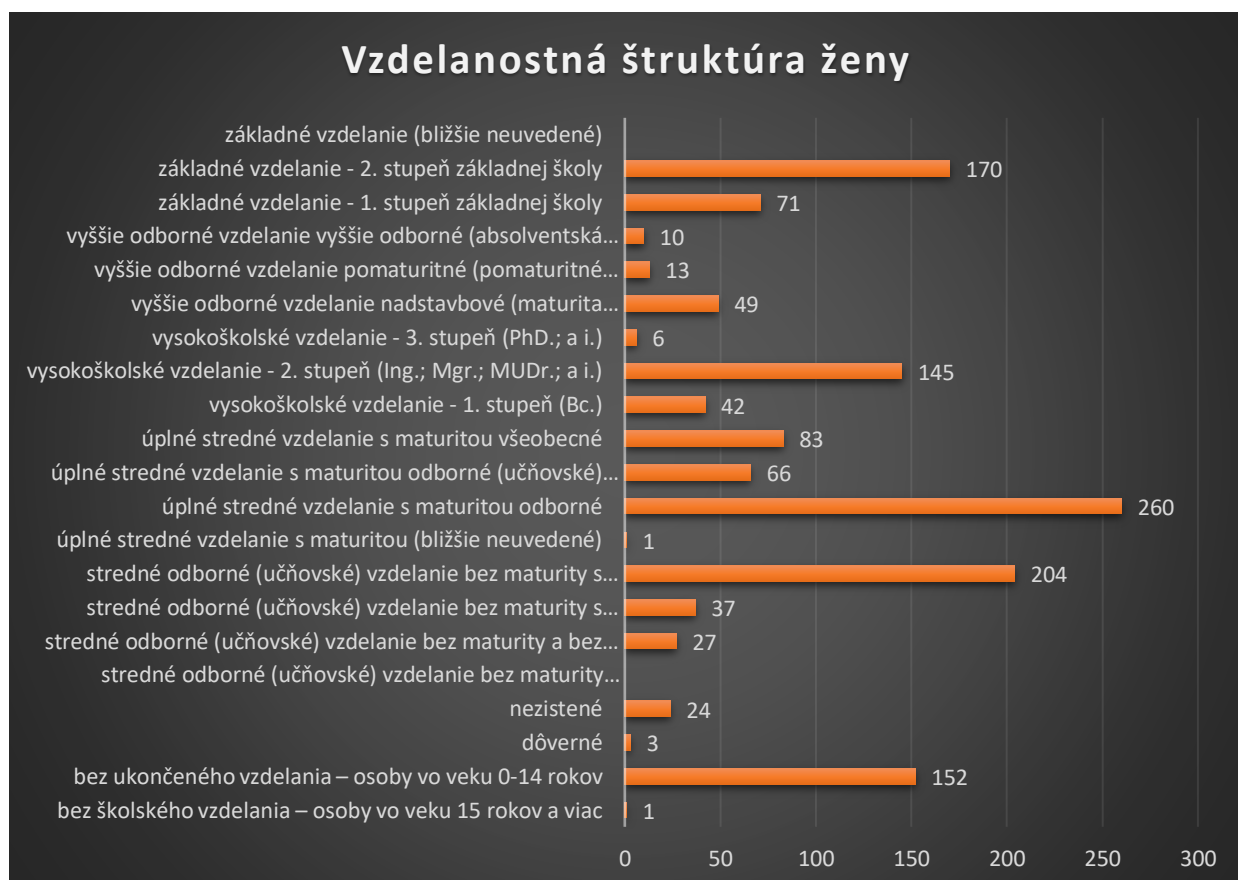
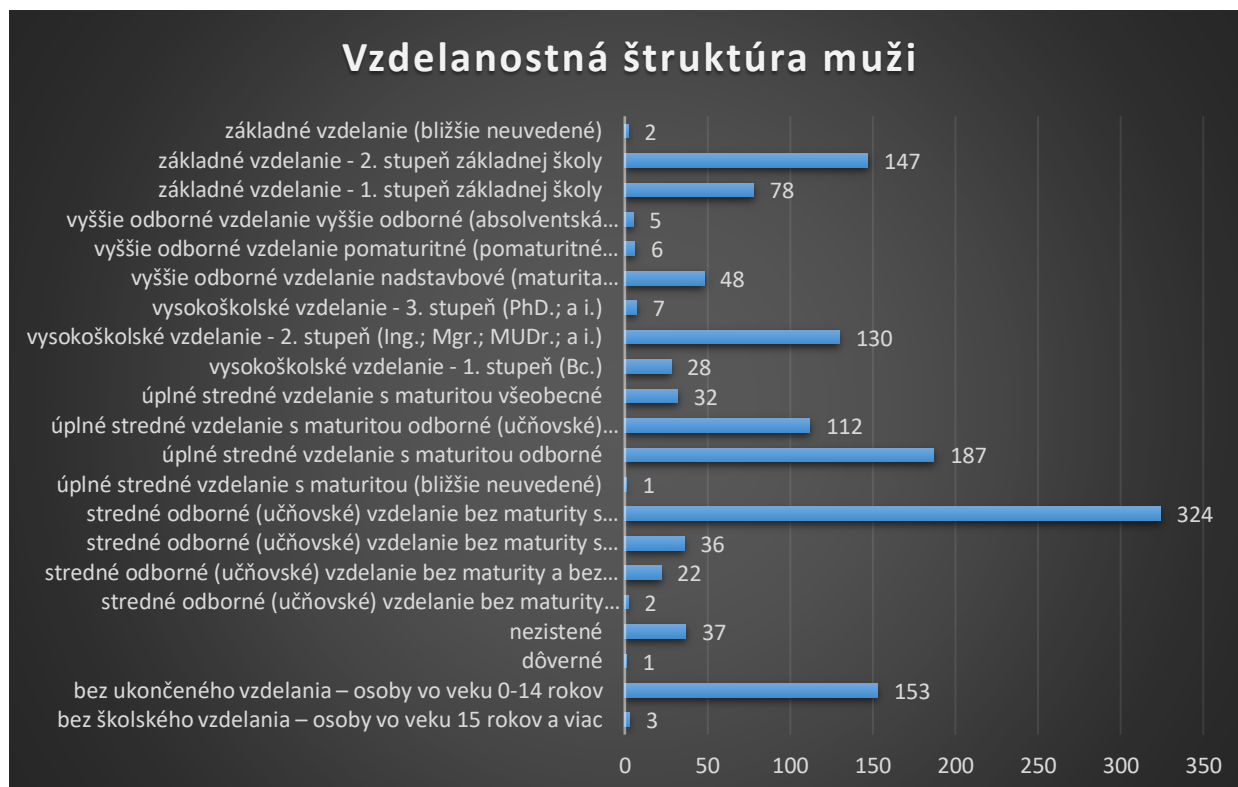
Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva patrí medzi kultúrne znaky obyvateľstva. Školské vzdelanie je odrazom kultúrnej vyspelosti každej spoločnosti. Odráža celkové ekonomické, hospodárske a sociálne pomery krajiny.

Tabuľka č. 6: Vzdelanostná štruktúra obce Chynorany v roku 2021

	<i>Muži</i>	<i>Ženy</i>	<i>Spolu</i>
bez školského vzdelania – osoby vo veku 15 rokov a viac	3	1	4
bez ukončeného vzdelania – osoby vo veku 0-14 rokov	153	152	305
dôverné	1	3	4
nezistené	37	24	61
stredné odborné (učňovské) vzdelanie bez maturity (bližšie neuvedené)	2		2
stredné odborné (učňovské) vzdelanie bez maturity a bez výučného listu (zaškolenie, zaučenie)	22	27	49
stredné odborné (učňovské) vzdelanie bez maturity s vysvedčením o záverečnej skúške	36	37	73
stredné odborné (učňovské) vzdelanie bez maturity s výučným listom	324	204	528
úplné stredné vzdelanie s maturitou (bližšie neuvedené)	1	1	2
úplné stredné vzdelanie s maturitou odborné	187	260	447
úplné stredné vzdelanie s maturitou odborné (učňovské) s výučným listom	112	66	178
úplné stredné vzdelanie s maturitou všeobecné	32	83	115
vysokoškolské vzdelanie - 1. stupeň (Bc.)	28	42	70
vysokoškolské vzdelanie - 2. stupeň (Ing.; Mgr.; MUDr.; a i.)	130	145	275
vysokoškolské vzdelanie - 3. stupeň (PhD.; a i.)	7	6	13
vyššie odborné vzdelanie nadstavbové (maturita absolventov učebných odborov stredných odborných škôl)	48	49	97
vyššie odborné vzdelanie pomaturitné (pomaturitné kvalifikačné)	6	13	19
vyššie odborné vzdelanie vyššie odborné (absolventská skúška, absolventský diplom)	5	10	15
základné vzdelanie - 1. stupeň základnej školy	78	71	149
základné vzdelanie - 2. stupeň základnej školy	147	170	317
základné vzdelanie (bližšie neuvedené)	2		2
Celkový súčet	1361	1364	2725

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín, údaje zo sčítania obyvateľstva v roku 2021

Graf č. 6: Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva muži /ženy

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

V predošlých grafoch vidíme rozdelenie obyvateľov podľa vzdelania a pohlavia. Kým u mužov ide o stredné odborné učňovské vzdelanie bez maturity s výučným listom, u žien dominuje úplné stredné vzdelanie s maturitou (odborné) .

Vývoj náboženskej štruktúry obyvateľstva Slovenska bol ovplyvnený do veľkej miery kresťanstvom. Preto za posledných 130 rokov na našom území prevažujú kresťanské konfesie. Náboženská štruktúra Slovenska v medzivojnovom období bola výsledkom dlhodobého historického vývoja. Viac ako dvojtretinovou väčšinou tu prevažovalo rímskokatolícke obyvateľstvo, ktoré bolo rozšírené najmä medzi obyvateľstvom československej, ale z časti i maďarskej národnosti.

V obci Chynorany sa v rámci sčítania obyvateľstva v roku 2021 k rímskokatolíckej cirkvi hlásilo 2249 obyvateľov čo predstavuje najpočetnejšie zastúpenie- 82,5%. Druhou najpočetnejšou skupinou sú ľudia bez vyznania viery- takmer 11,30%.

Tabuľka č. 7: Najpočetnejšie náboženské vyznania v roku 2021 v obci Chynorany

Vierovyznanie	
Rímskokatolícka cirkev	2249
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	25
Gréckokatolícka cirkev	14
Reformovaná kresťanská cirkev	5
Pravoslávna cirkev	4
Apoštolská cirkev na Slovensku	17
Bez vyznania	308
Iné	26
Nezistené	77
SPOLU	2 725

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

Obyvateľstvo je z hľadiska národnostnej skladby homogénne s prevahou obyvateľov slovenskej národnosti- hlási sa k nej až 96,66 %.

Tabuľka č. 8: Národnostná štruktúra v obci Chynorany v roku 2021

Národnosť	SPOLU
Slovenská	2634
Česká	7
Maďarská	3
Rómska	2
Ukrajinská	2
Nemecká	1
Nezistené	70
Iné	6
SPOLU	2725

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín, údaje zo sčítania obyvateľstva

A.1.5 Trh práce a sociálna situácia

Pod pojmom trh práce rozumieme miesto, kde sa stretáva ponuka a dopyt. Ponuka pracovných miest a dopyt po pracovnej sile, prípadne dopyt po pracovných miestach a ponuka pracovnej sily. Ideálnym stavom na trhu práce je rovnováha- dopyt po pracovných miestach zodpovedá ponuke pracovnej sily, no tento stav je len veľmi ťažko dosiahnuteľný. Preto sa stretávame na trhu práce s prebytkom pracovnej sily či s prebytkom pracovných miest.

V posledných rokoch trh práce na Slovensku ovplyvnili faktory neekonomického charakteru. Hlavné pandémie COVID-19 a vojna na Ukrajine. Dovtedy bola pracovná legislatíva na Slovensku zameraná skôr na tradičné formy zamestnania v podobe trvalého pracovného pomeru a práce vykonávanej zo sídla pracoviska. Situácia donútila kompetentných, aby v tejto oblasti nastala vyššia flexibilita, digitalizácia či celková úprava pracovnej legislatívy. Najvýraznejším krokom bolo zavedenie tzv. home office, ktorý bol využívaný počas pandémie ale stal sa bežnou súčasťou pracovno-právnych pomerov.

Na trhu práce môžeme vidieť tých, ktorí sú zamestnaní (zamestnanci ako fyzické osoby, ktoré vykonávajú prácu), zamestnávateľia, SZČO, členovia družstiev či zamestnanci v civilnom sektore. Tiež je tu skupina osôb ktorí sú nezamestnaní, no aktívne si prácu hľadajú a tiež nezamestnaní, ktorí si ale prácu nehľadajú (tzv. ekonomicky neaktívne obyvateľstvo).

Mieru neschopnosti hospodárstva využívať všetky zdroje práceschopného obyvateľstva, ktoré má k dispozícii vyjadrujeme ako mieru nezamestnanosti. Miera nezamestnanosti patrí k dôležitým ukazovateľom výkonnosti národného hospodárstva. Percentuálna miera nezamestnanosti sa vypočíta ako pomer počtu nezamestnaných osôb, ktoré sa aktívne snažia získať zamestnanie a sú schopní to preukázať, a celkového počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva vyjadrený v percentách.

Štatistika nezamestnanosti Slovenska za rok 2023:

1. Miera evidovanej nezamestnanosti: 5,80 %.
2. Počet pracovných síl bez práce za rok 2023: takmer 162 000

Miera evidovanej nezamestnanosti na konci roku 2023 v Trenčianskom kraji dosiahla hodnotu 2,78%. Miera evidovanej nezamestnanosti v okrese Partizánske dosiahla v tomto období hodnotu 2,79%.

Tab. č. 9 : Počet evidovaných uchádzačov/ čiek o zamestnanie v okrese Partizánske za roky 2018-2023

Okres		2018	2019	2020	2021	2022	2023
Partizánske	Počet evidovaných uchádzačov	432	411	669	455	475	438
	Počet evidovaných uchádzačiek	485	569	791	560	574	524
	Spolu	917	980	1 460	1 015	1 049	962

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Tab. č. 10 : Počet evidovaných uchádzačov/ čiek o zamestnanie v obci Chynorany za roky 2018-2023

Chynorany		2018	2019	2020	2021	2022	2023
Chynorany	Počet evidovaných uchádzačov	37	52	60	39	34	21
	Počet evidovaných uchádzačiek	36	47	57	41	42	42
	Spolu	73	99	117	80	76	63

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Graf č. 7: Vývoj počtu uchádzačov o zamestnanie v okrese Partizánske a obci Chynorany r. 2018-2023

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

V snahe o zníženie nezamestnanosti obec aktívne participuje aj v projektoch vyhlásených ústredím ÚPSVaR pri vytváraní dočasných pracovných miest. Obec spolupracuje rovnako aj pri aktívnej politike trhu práce. Obec dočasne zamestnáva nezamestnaných občanov v rámci aktivačných prác a malých obecných služieb, najmä na údržbu verejných priestranstiev.

Graf č. 8 Odvetvia v ktorých pracujú obyvatelia obce Chynorany – údaje zo SODB 2021

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

A.1.6 Hospodárska základňa

Ekonomicko-hospodárska charakteristika regiónu

Ekonomický potenciál Trenčianskeho samosprávneho kraja predstavuje spolupôsobenie v kraji sa nachádzajúceho kapitálu, ľudských zdrojov a prírodných daností za účelom výroby, produkcie, poskytovania služieb. Hospodársky rozvoj jednotlivých okresov Trenčianskeho kraja má osobitné regionálne špecifiká. Dôvodom je rozdielna ekonomická základňa okresov, rozdielna vybavenosť územia infraštruktúrou, rozdielne prírodné podmienky. Okres Partizánske je dlhodobo spájaný s ekonomickou úrovňou nižšou ako je priemer Slovenska.

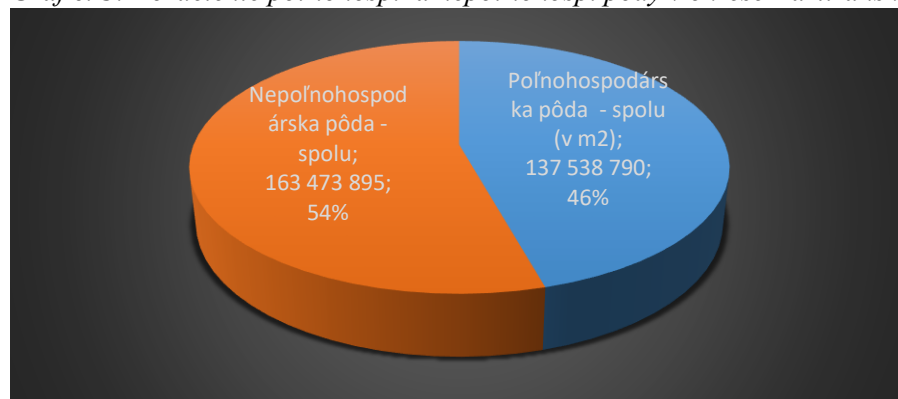
Z priemyselných odvetví je v okrese Partizánske rozvinutý obuvnícky priemysel, v menšej miere kožiarsky priemysel, výroba stavebných hmôt a stavených prvkov a strojársky priemysel.

Niektoré obce okresu Partizánske sú spájané aj s ekonomikou a hospodárstvom okresu Topoľčany, nakoľko s ním tvoria geografickú hranicu. V tomto okrese dominuje potravinársky a drevospracujúci priemysel, elektrotechnický, odevný a textilný priemysel. V okrese Bánovce nad Bebravou dominuje strojársky priemysel, strojársky priemysel a potravinársky priemysel.

Pôdohospodárska charakteristika regiónu a obce

Nehnutelnosti v pôdohospodárstve sa členia podľa druhov pozemkov (kultúr) na poľnohospodársku pôdu a nepoľnohospodársku pôdu. Pri poľnohospodárskej pôde rozoznávame pozemky a to : orná pôda, chmeľnice, vinice, ovocné sady, záhrady a trvalé trávne porasty. Pri nepoľnohospodárskej pôde rozoznávame pozemky: lesný pozemok, vodná plocha, zastavaná plocha a nádvorie, ostatná plocha. V grafe nižšie môžeme vidieť rozdelenie poľnohospodárskej a nepoľnohospodárskej pôdy v okrese Partizánske za rok 2023. Jeho celková výmera bola 301 012 920 m², pričom v okrese prevažuje pôda využívaná na nepoľnohospodárske účely.

Graf č. 9: Rozdelenie poľnohosp. a nepoľnohosp. pôdy v okrese Partizánske za rok 2023

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Celková výmera pôdy obce Chynorany za rok 2023 bola : 10 353 349 m². V tabuľkách nižšie sú uvedené výmery v m² jednotlivých typov poľnohospodárskych a nepoľnohospodárskych druhov pôdy v obci za rok 2023.

Tabuľka č. 11: Rozdelenie poľnohospodárskej pôdy obce Chynorany

Celková výmera územia obce	Poľnohospodárska pôda SPOLU	Orná pôda	Chmeľnica	Vinica	Záhrada	Ovocný sad	Trvalý trávny porast
10 353 349	7 797 372	7 366 596	0	0	393 662	0	37 114
100%	75,31 %	71,15 %	0%	0%	3,80%	0%	0,36

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Tabuľka č. 12: Rozdelenie nepoľnohospodárskej pôdy obce Chynorany

Celková výmera územia obce	Nepoľnohospodárska pôda SPOLU	Lesný pozemok	Vodná plocha	Zastavaná plocha a nádvorie	Ostatná plocha
10 353 349	2 555 977	462 592	211 109	1 430 847	451 429
100%	24,69 %	4,47 %	2,04 %	13,82 %	4,36 %

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Ekonomicko-hospodárska charakteristika obce

Na území obce Chynorany sa nachádza viacero zamestnávateľov. Medzi najväčších patrí Poľnohospodárske družstvo Chynorany, ktoré zamestnáva obyvateľov obce ale aj ľudí z okolia. Spoločnosť sa zaoberá pestovaním a predajom poľnohospodárskych plodín, chovom hovädzieho dobytku a ošípaných za účelom produkcie mlieka a mäsa. Na území obce pôsobi tiež niekoľko živnostníkov a firiem, ktorí sa venujú nasledovným oblastiam: vzduchotechnika, spracovanie dreva, maloobchod, strojárnska výroba, oprava automobilov, odvlhčovanie domov a bytov, poskytovanie služieb – kaderníctvo, kozmetika, pedikúra, stavebníctvo, nakladanie s odpadmi, gastro služby, obchodné služby.

Tabuľka č. 13: Právnické osoby v obci Chynorany

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Právnické osoby spolu	52	54	53	57	61	67
Právnické osoby ziskové	43	46	44	46	49	55
Právnické osoby neziskové	9	8	9	11	12	12

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Tabuľka č. 14: Fyzické osoby v obci Chynorany

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Fyzické osoby - podnikatelia (osoby)	219	221	209	212	218	226
Živnostníci	205	212	199	204	206	217

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

A.1.7 Občianska vybavenosť

Občianska vybavenosť miest a obcí je častokrát rozhodujúci faktor vďaka ktorému sa občania rozhodujú či v danej obci chcú bývať, alebo sa presťahujú na miesto, kde je občianska vybavenosť širšia a dostupnejšia. Pod občianskou vybavenosťou si môžeme predstaviť služby v oblasti školstva, zdravotníctva, sociálnej starostlivosti, obchodu, športu, kultúry, ubytovania a stravovania.

ŠKOLSTVO

V obci Chynorany sa nachádzajú nasledovné školské zariadenia, ktoré prevádzkuje obec:

- materská škola,
- základná škola,
- školský klub detí
- základná umelecká škola

Tabuľka č. 15: Základné údaje o MŠ

Školský rok	Počet detí	Kapacita MŠ	Počet pedagogických zamestnancov	Počet THP	Počet tried v MŠ
2016/2017	90	92	9	3	5
2017/2018	90	92	9	3	5
2018/2019	90	92	9	3	5
2019/2020	90	92	9	3	5
2020/2021	90	92	9	3	5
2021/2022	90	92	9	3	5
2022/2023	79	92	8	3	4
2023/2024	79	92	8	3	4

Zdroj: OcÚ Chynorany, vlastné spracovanie

Tabuľka č. 16: Základné údaje o ZŠ

Školský rok	Počet detí	Kapacita	Počet PZ	Počet THP	Počet tried ZŠ
2016/2017	320	490	25	8	17
2017/2018	318	490	25	8	17
2018/2019	316	490	27	8	17
2019/2020	323	490	28	8	17
2020/2021	323	490	28	8	18
2021/2022	316	490	28	8	18
2022/2023	320	490	28	8	17
2023/2024	320	490	29	8	17
2024/2025	312	490	29	8	17

Zdroj: OcÚ Chynorany, vlastné spracovanie

ZDRAVOTNÍCTVO

Služby v oblasti zdravotníctva a ich dostupnosť sa vzhľadom na nízke personálne stavy v tomto odvetví stávajú problémom. Ľudia musia za lekármi, do nemocníc či za liekmi cestovať aj desiatky kilometrov. Dostupnosť zdravotníckych služieb v obciach pre občanov je preto veľkým pozitívom.

V obci Chynorany pôsobia nasledovní lekári: dvaja všeobecní lekári pre dospelých, stomatológ a psychiater. Nemocnica s poliklinikou Partizánske je vzdialená od obce 12 km. Najbližšia pohotovosť sa tiež nachádza v meste Partizánske. V obci je otvorená prevádzka lekárne.

SOCIÁLNA STAROSTLIVOSŤ

Vzhľadom na starnutie populácie, sa otázka poskytovania sociálnej starostlivosti stala aktuálnou vo väčšine obcí. Či už ide o novozriadené zariadenia poskytujúce sociálnu starostlivosť alebo neustále navyšovanie kapacít už existujúcich zariadení. V obci Chynorany v súčasnosti je zariadenie, ktoré poskytuje služby sociálnej starostlivosti – Domov dôchodcov s kapacitou 32 miest. Súčasne obec zabezpečuje opatrovateľskú službu a zamestnáva sociálneho pracovníka.

ŠPORT A KULTÚRA

Zariadenia určené na rozvoj športu, pohybových aktivít a kultúry sú síce doplnkovými zariadeniami, no v posledných rokoch sa tešia zvýšenej návštevnosti a popularite. Tiež ich obmedzené fungovanie v čase pandémie COVID-19 znovu naštartovalo návštevnosť a záujem ľudí aj o túto sféru života.

V rámci športovísk je k dispozícii pre občanov futbalový športový areál, 2 multifunkčné ihriská, work out ihrisko, 4 detské ihriská. Kultúrne podujatia sa najčastejšie organizujú v Katolíckom dome, Kultúrnom dome Valentína Beniaka, na vonkajšom pódiu, v areáli pastoračného centra.

OBCHOD A SLUŽBY

V obci Chynorany sú v prevádzke obchody : 4 x potraviny, mäsiarstvo, drogéria, záhradkárské a chovateľské potreby, 3 prevádzky kvetinárstva, textilu, pekárne, kaderníctvo, autosklo, stolárstvo.

UBYTOVANIE A STRAVOVANIE

K potenciálom rozvoja obce patria zariadenia verejného stravovania, ako sú reštaurácie, pohostinstvá,. V obci Chynorany sa nachádzajú nasledovné stravovacie zariadenia: Reštaurácia Nemec, ktoré poskytuje aj ubytovanie a tiež stravovacie zariadenia Reštaurácia Centrum.

A.1.8 Kultúra, spoločenské aktivity a neziskový sektor

Oblasť kultúry neodmysliteľne patrí k životu v obci. Či sa už bavíme o kultúre hmotnej alebo nehmotnej, obe majú pre obyvateľov miest a obcí veľký význam. Plnia funkciu vzdelávaciu, výchovnú, sociálnu, zábavnú, atď.

V obci Chynorany sa nachádzajú nasledovné pamiatky, kultúrne či sakrálne objekty:

- Socha Sedembolestnej Panny Márie
- Kaplnka Panny Márie Lurdskej
- Kostol Nanebovzatej Panny Márie
- Pamätná izba V. Beniaka a Etnografické múzeum

Ku kultúre v obci tiež neodmysliteľne patria aj podujatia, ktoré sa v obci pravidelne organizujú (či už ich organizuje obec, občianske združenia, podnikatelia, či iný organizátori). Medzi takéto podujatia patria: Deň obce, Fašiangový jarmok, stavenie mája, Deň matiek, MDD, Hodová zábavu, Víťanie nového roka, Výstava ovocia a zeleniny, Deň úcty k starším, Mikuláš, Vianočný jarmok, Víťanie detí to života, divadelné predstavenia.

V obci sa nachádza kultúrny dom s kapacitou 370 osôb a tiež Katolícky dom s kapacitou veľkej sály – 150 osôb a banketka s kapacitou 40 osôb. Obe zariadenia sú využívané na obecné aj súkromné akcie.

O podujatiach v obci a jej okolí a iných aktualitách sa môžu obyvatelia dozvedieť z webovej stránky: www.chynorany.sk, ktorú má obec zriadenú a kde sa dozvedia dôležité informácie z diania v obci. Naďalej v obci prebieha informovanie občanov aj klasickou formou – na vývesnej tabuli umiestnenej na budove obecného úradu a prostredníctvom obecného rozhlasu. Obec vydáva spravodajský občasník Chynorianske noviny.

A.1.9 Bývanie a bytový fond

Jednou zo základných ľudských potrieb je aj potreba bývania. Ako ľudia bývajú častokrát odráža celkový stav a stupeň sociálno- ekonomickej vyspelosti krajiny. Kvalita bývania a jeho dostupnosť sú ukazovatele, ktoré sa spájajú s celkovou životnou úrovňou občanov. Možnosti bývania, jeho kvalita, rozsah sú priamo úmerné ekonomickým možnostiam jednotlivcov. V intenciách trhovej ekonomiky si tak za obstaranie bývania zodpovedá občan, jednotliviec. Poznáme niekoľko typov bývania:

- Vlastnícke – v osobnom vlastníctve,
- Sociálne – bývanie pre znevýhodnené skupiny občanov,
- Súkromné nájomné- prenájom bytov za účelom zisku .

Budovy môžu plniť rôzne funkcie a slúžiť na viaceré účely. Rodinné domy a bytové domy prevažne slúžia na bývanie, no niektoré sú využívané aj ako firemné priestory. Polyfunkčné objekty plnia viacero funkcií a môžeme v nich nájsť priestor na bývanie ale aj na podnikanie. V súčasnej dobe sa často hovorí o nedostatku nájomných bytov, nakoľko obstaranie si bývania do súkromného vlastníctva je ekonomicky náročné.

V súvislosti s bývaním či výstavbou rodinných a bytových domov je v obci plánované vybudovanie pozemkov pre individuálnu bytovú výstavbu a obecných nájomných domov. Posledná rozsiahlejšia výstavba bola realizovaná v rokoch 2013 až 2015 a neskôr v rokoch 2017 -2019, počas ktorých obec vybudovala 30 nájomných bytov. Do budúcnosti má obec v pláne výstavbu 25 obecných rodinných domov.

A.1.10 Dopravná a technická infraštruktúra , cestovný ruch

Dopravná a technická infraštruktúra je neodmysliteľnou súčasťou každodenného života. Ich úroveň, kvalita a vyspelosť určuje celkovú kvalitu života občanov v obci. Kvalitná , dostatočná dopravná a technická infraštruktúra umožňuje občanom rýchlejší a bezpečnejší presun za prácou, domov aj za zábavou a zároveň pomáha rýchlejšie a efektívne získať informácie či vykonávať prácu. Veľkou výhodou obce je, že sa nachádza na železničnej križovatke medzi mestami Partizánske, Topoľčany a Bánovce nad Bebravou.

DOPRAVNÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Dopravnú kostru obce Chynorany tvoria štátne cesty druhej a tretej triedy. Nachádzajú sa tu konkrétne nasledovné cesty:

- **Cesta I/64**
Komunikácia prechádza časťou obce v smere Partizánske Topoľčany
- **Cesta III/1754, III/1756**
Cesty prechádzajú celou obcou v smere na Nedanovce a Bošany

Obec má dostatočný počet parkovacích miest pred obecným úradom, zdravotným strediskom, na Námestí hrdinov pri obchodoch, pri športovom areáli. Počet parkovacích miest sa po výstavbe cintorína navýši o plánovaných 70 miest, ktoré môžu slúžiť aj pre obyvateľov starších bytových domov na ulici Školská a Cintorínska, pri ktorých výstavbe nebolo rátané s takým nárastom počtu motorových vozidiel.

V obci sa nenachádza čerpacia stanica. Najbližšia čerpacia stanica sa nachádza v obci Žabokreky nad Nitrou, ktorá je vzdialená 3 km. Vodičom je v obci k dispozícii autoservis a pneuservis. V obci sa nenachádza dobíjacia stanica na elektromobily.

Tabuľka č. 17: Stav objektov na miestnych komunikáciách

		Dĺžka komunikácií (km)	Plocha (m ²)
Cestné komunikácie I. – III. triedy spolu		5	
Z toho	I. triedy	-	-
	II. triedy	-	
	III. triedy	4	
Miestne komunikácie		17	-
Námestia		1	1200
Parkoviská		1	2000

Zdroj: obecný úrad Chynorany, vlastné spracovanie

Železničná doprava

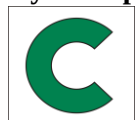
Predmetným územím vedie železničná sieť. Obec je železničný uzol na smery Trenčín, Prievidza, Bratislava.

Autobusová doprava

Autobusovú dopravu v obci zabezpečuje dopravca SAD Prievidza. Nachádzajú sa tu 3 autobusové zastávky.

Cyklo doprava

Samostatné cyklochodníky nie sú vybudované. Bicykle sú však dôležitým dopravným prostriedkom v obci a pre dopravu medzi susednými obcami. Vzhľadom k topografii terénu je v území značný potenciál rozvoja cykloturistiky. TSK pripravuje projektovú dokumentáciu na vybudovanie cyklotrasy vedúcej po spevnenom vale rieky Nitra.

TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

VODOVOD

Zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou je zabezpečené verejným vodovodom. Vodovod je v správe Západoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s. a na vodovodnú sieť je napojených 99% domácností.

KANALIZÁCIA

V obci je vybudovaná splašková kanalizácia pre odpadové vody z domácností a objektov občianskeho vybavenia. Odpadové vody sú odvádzané do čistiarnie odpadových vôd, ktorú si obec prevádzkuje sama. Niektoré domy majú súkromné čistiarnie odpadových vôd. V obci je odkanalizovaných približne 85% obyvateľov.

PLYNOFIKÁCIA

Zemný plyn sa v obci v najväčšej miere využíva na účely vykurovania, prípravy teplej vody, varenie a na technologické účely. Monopolným dodávateľom zemného plynu je SPP, a. s. V súčasnosti je asi 90 % domácností napojených na miestny rozvod plynu.

ENERGETIKA A ENERGETICKÉ ZARIADENIA

V obci Chynorany je uskutočnená elektrifikácia v celom území. Obec je dostatočne pokrytá elektrickými rozvodmi. Prevádzku zabezpečuje spoločnosť ZSDIS, a. s.

TELEKOMUNIKAČNÉ ZARIADENIA

Z hľadiska telekomunikačnej siete patrí obec Chynorany do uzlového telefónneho obvodu Topoľčany. Automatická telefónna ústredňa je umiestnená pri obvodnom zdravotnom stredisku. Pokrytie signálmi mobilných operátorov sa oproti predchádzajúcemu obdobiu zlepšilo a možno ho hodnotiť ako dobré.

Obec je vybavená novým rozvodom obecného rozhlasu, ktorý je využívaný na miestne oznamy. Vybudovaný bol v roku 2016.

Vysielacia ústredňa obecného rozhlasu je umiestnená v budove obecného úradu. Vedenie obecného rozhlasu je vzdušné.

V obci je dostatočné pokrytie internetovým pripojením, no nenachádza sa tu optická sieť. Optická sieť je čiastočne vybudovaná na ulici M.R. Štefánika, avšak nie je napojená. Obec má zriadených 10 bezplatných wifi zón pre občanov. Aktuálne pokrytie sa javí ako dostatočné, no v budúcnosti bude potrebné toto pokrytie a rýchlosť navýšiť.

CESTOVNÝ RUCH

Cestovný ruch v obci nie je rozšírený aj vzhľadom na neexistenciu zariadení, ktoré by poskytovali služby v oblasti cestovného ruchu. Z tohto pohľadu v obci dominuje jednodňová turistika, prechádzky v prírode, či návšteva pekných lokalít v obci. V pripravovanom zámere je vybudovanie cyklotrasy po vale rieky Nitra, tiež sa v Chynoranoch nachádza Pamätná izba V. Beniaka, etnografické múzeum, a chránená krajinná oblasť – Chynorianský luh.

A.1.11 Hospodárenie obce a štruktúra samosprávy

Hospodárenie a rozpočtová situácia obce

Realizáciou koncepcie fiškálnej decentralizácie samospráv, ktorá začala platiť v roku 2005, sa výrazne zmenilo financovanie obcí. Reforma priniesla prechod od poskytovania dotácií samospráve zo štátneho rozpočtu k financovaniu kompetencií prostredníctvom daňových príjmov. Nový systém priniesol väčšiu voľnosť pri nakladaní s financiami v obecnom rozpočte, no súčasne so sebou priniesol aj vyššie nároky na finančné riadenie obce.

Pôvodný systém, ktorý bol postavený na financovaní obce podľa počtu jej obyvateľov nahradil systém, ktorý sa skladá zo 4 kritérií pre určenie podielu obce na výnose dane z príjmov: *počet obyvateľov s trvalým pobytom v obci, veľkostný koeficient, počet detí, ktoré v obci chodia do štátnych predškolských a školských zariadení a počet obyvateľov v dôchodkovom veku*. Obec ďalej získala väčšie právomoci v oblasti miestnych daní a poplatkov a pri určovaní sadzieb dane z nehnuteľností.

Obec mala v roku 2023 k dispozícii príjmy vo výške 4 055 607,00,- Eur. Najväčšiu časť príjmov tvorili granty a transfery. Výdavky obce za ten istý rok predstavovali sumu 3 441 378,00,- Eur. Najviac financií obec vynaložila na náklady súvisiace so vzdelávaním.

Vzhľadom na aktuálnu situáciu a financovanie základných nevyhnutných oblastí verejného života v obci rozpočet neposkytuje veľký priestor pre financovanie všetkých rozvojových zámerov. Je preto potrebné uchádzať sa aj o získanie externých zdrojov – súkromných investícií, grantov a príspevkov z podporných programov, najmä na realizáciu náročnejších investičných projektov.

Obec má vo vlastníctve viaceré nehnuteľnosti – verejné budovy, pozemky, predovšetkým plochy verejných priestranstiev. Obec nemá žiadne záväzky voči finančným inštitúciám, nie je zaťažená splátkami úverov.

V tabuľke č. 18 sa nachádza hodnotenie finančného zdravia v obce za rok 2023. Finančné zdravie obce vypovedá o tom, do akej miery je hospodárenie udržateľné a či obci hospodárenie spôsobuje, alebo nespôsobuje problémy. Finančné zdravie predstavuje číslo v intervale 0 (veľmi zlé) až 6 (výborné). Počíta sa na základe údajov za 4 po sebe idúce roky ako kombinácia piatich vybraných indikátorov finančnej stability: Celkového dlhu, dlhovej služby, záväzkov neuhradených 60 a viac dní po lehote splatnosti, záväzkov po splatnosti k príjmom a bilancie bežného účtu.

Celkové skóre finančného zdravia obce sa počíta ako vážený priemer zo skóre, ktoré dosiahla každá jedna z jeho piatich zložiek. Zložky majú rozdielnu váhu: celkový dlh (30%), dlhová služba (10%), bilancia bežného účtu (30%), záväzky po lehote splatnosti (15%), záväzky aspoň 60 dní po splatnosti (15%). Na výpočet skóre jednotlivých zložiek sa používa iný postup.

Celkový dlh - skóre za celkový dlh v rámci finančného zdravia je rovné skóre indikátoru finančnej stability za najnovší dostupný rok.

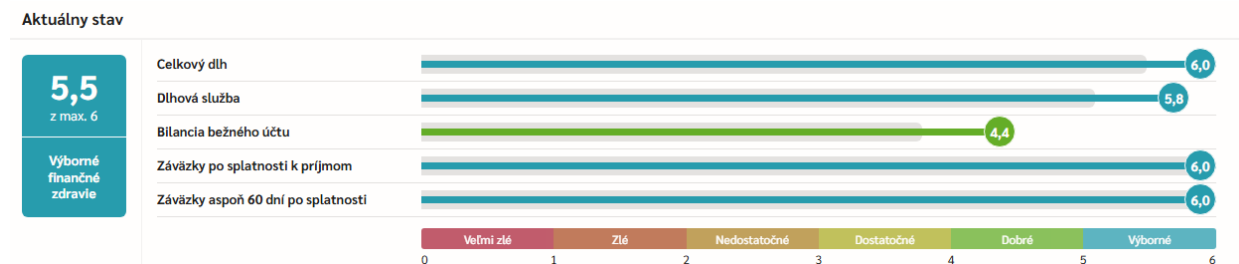
Dlhová služba - sa počíta v dvoch krokoch. V prvom kroku sa vypočíta vážený priemer hodnôt dlhovej služby za najnovší dostupný rok a tri roky, ktoré mu predchádzali, s váhami postupne 4,3,2 a 1. Ak nie je skóre za niektorý z rokov dostupné, príslušný rok sa neberie do úvahy. V druhom kroku sa pre túto priemernú hodnotu dlhovej služby vypočíta jej skóre v intervale 0 až 6, presne podľa metodiky pre výpočet skóre indikátoru finančnej stability.

Bilancia bežného účtu - sa počíta v dvoch krokoch. V prvom kroku sa vypočíta vážený priemer hodnôt bilancie bežného účtu za najnovší dostupný rok a tri roky, ktoré mu predchádzali, s váhami postupne 4,3,2 a 1. Ak nie je skóre za niektorý z rokov dostupné, príslušný rok sa neberie do úvahy. V druhom kroku sa pre túto priemernú hodnotu bilancie bežného účtu vypočíta jej skóre v intervale 0 až 6, presne podľa metodiky pre výpočet skóre indikátoru finančnej stability.

Záväzky po splatnosti k príjmom - sa počíta ako vážený priemer skóre indikátoru finančnej stability za najnovší dostupný rok a tri roky, ktoré mu predchádzali, s váhami postupne 4,3,2 a 1. Ak nie je skóre za niektorý z rokov dostupné, príslušný rok sa neberie do úvahy.

Závazky aspoň 60 dní po splatnosti - sa počíta ako vážený priemer skóre indikátora finančnej stability za najnovší dostupný rok a tri roky, ktoré mu predchádzali, s váhami postupne 4,3,2 a 1. Ak nie je skóre za niektorý z rokov dostupné, príslušný rok sa neberie do úvahy

Tabuľka č. 18 : Finančné zdravie obce Chynorany

	Percentuálna hodnota indikátora	Hodnota skóre indikátora
Celkový dlh	0 %	6,0
Dlhová služba	1,6 %	5,8
Bilancia bežného účtu	12,0 %	4,4
Závazky po splatnosti k príjmom	0 %	6,0
Závazky 60 dní po splatnosti	0 %	6,0

Zdroj: www.hospodarenieobci.sk

Z tabuľky vidíme, že obec na základe hodnotenia finančného zdravia dosiahla známku výborné.

Štruktúra a činnosť miestnej samosprávy

Obecné zastupiteľstvo sa skladá z 9 poslancov, ktorý sa stretávajú na obecných zastupiteľstvách a tiež na stretnutiach jednotlivých komisií. Obec má zriadené nasledovné komisie:

1. Komisia pre výstavbu, územného plánovania a životného prostredia
2. Komisia sociálnych vecí a rodiny
3. Komisia na ochranu verejného záujmu
4. Komisia pre kultúru, šport a vzdelávanie
5. Komisia verejného poriadku
6. Komisia ekonomicko-finančná

V obci je sídlo matričného úradu. Obec má tiež stavebný úrad.

A.2 ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA

Kým vnútorné prostredie vychádza zo špecifikácii daného územia, vonkajšie prostredie predstavuje nadstavbu, ktorá zvonku pôsobí na územie a toto sa mu musí prispôbovať. V širokom ponímaní ide hlavne o legislatívu určenú Európskou úniou a legislatívu Slovenskej republiky. Na ich základe a vzhľadom na ich existenciu sú tvorené aj rozvojové programy, stratégie, vízie, plány na štátnej úrovni – a od nich sa odvíjajú dokumenty na nižších stupňoch samosprávy.

Na základe legislatívnych rámcov a rôznych dokumentov, ktoré vytvárajú intencie žiaducich, oprávnených či možných projektov sú samosprávy čiastočne koordinované k podpore takých aktivít, projektov, ktoré pomôžu naplniť vízie strategických dokumentov.

Strategické dokumenty a koncepcie môžeme z hľadiska ich dosahu rozdeliť na dokumenty na medzinárodnej, národnej, regionálnej a miestnej úrovni, pričom dokumenty na nižšej úrovni by mali byť v súlade s nadradenými dokumentmi. Touto previazanosťou sa zabezpečí napĺňanie strategických cieľov a priorít na všetkých úrovniach.

I. Medzinárodná úroveň: Stratégia digitálnej transformácie Slovenska 2030 , Partnerská dohoda SR 2021- 2027, Nízkouhlíková stratégia rozvoja SR do roku 2030 s výhľadom do r. 2050

II. Národná úroveň: Národná stratégia regionálneho rozvoja SR, operačné programy na využívanie EŠIF a ostatné odvetvové stratégie v oblasti dopravy, životného prostredia, sociálnej pomoci, zdravotníctva, školstva, cestovného ruchu, vidieka, atď.

III. Regionálna úroveň: PHSR TSK 2022- 2030, Územný plán Trenčianskeho kraja , Program odpadového hospodárstva Trenčianskeho kraja 2021 - 2025, Program rozvoja verejných vodovodov a kanalizácií Trenčianskeho kraja 2021- 2027, a i.

IV. Miestna úroveň: PHSR obce, Územný plán obce – 3 x novelizovaný, Integrovaná stratégia rozvoja územia/ Stratégia CLLD pre MAS Stredné Ponitrie, komunitný plán sociálnych služieb, programový rozpočet obce a štatút obce.

Aj tento dokument je strednodobým , strategickým dokumentom na základe ktorého sa bude môcť obec uchádzať o financie na realizácie projektov a zároveň je to dokument , ktorý svojim charakterom a obsahom nadväzuje na dokumenty vyššej úrovne plánovania ako napr. :

- Stratégia CLLD Miestnej akčnej skupiny Stredné Ponitrie,
- Národné priority implementácie Agendy 2030,
- Návrh Partnerskej dohody 2021- 2027,
- Integrovaná územná stratégia TSK pre programové obdobia 2021- 2027,
- Plán obnovy a odolnosti SR,
- Program Slovensko 2021-2027,
- Cyklostratégia TSK na roky 2016- 2030,
- Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja SR do roku 2035,

Aby mohla obec naplniť ciele spomínaných dokumentov, má dostatočné finančné zdroje aj kapacitu na realizáciu projektov. Riziká a ohrozenia pri realizácii uvedených stratégií môžeme rozdeliť nasledovne:

- A. **Ekonomické** - nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu plánovaných opatrení a tým splnenia cieľov a priorít
- B. **Sociálne** – súhlas verejnosti k plánovaným zámerom
- C. **Politické** – ohrozenie realizácie zámerov vplyvom zmeny vedenia obce a následnej zmeny priorít

Tieto faktory posudzuje tzv. STEEP analýza – v oblastiach identifikuje problémy a zámery na celoštátnej, národnej či nadnárodnej úrovni a ktoré svojim charakterom ovplyvňujú aj rozvoj na miestnej

úrovni. Zmeny v spoločnosti sú neustálím procesom a tieto oblasti sa navzájom v procese zmeny ovplyvňujú. Ak chceme dosiahnuť trvalo udržateľný rozvoj obce, na základe STEEP analýzy musíme realizovať kroky k bodom: priaznivá demografická štruktúra obyvateľov obce, prosperujúce hospodárstvo využívajúce vnútorný potenciál a zdroje obce, dostatočné zabezpečenie služieb pre obyvateľstvo a starostlivosť o životné prostredie.

Tabuľka č. 19: STEEP analýza

Sociálne faktory	Technologické faktory	Ekonomické faktory	Ekologické faktory	Politické faktory
Starnutie populácie – nižší podiel detí/ vyšší podiel seniorov	Dostupnejšia technológia a technika	Finančné zdroje na rozvoj krajiny /regiónu, /obce	Globálne otepľovanie - nepriaznivé a extrémne prejavy počasia	Legislatívne posilňovanie kompetencií samosprávy
Odchod produktívneho obyvateľstva do väčších miest, do zahraničia	Informatizácia spoločnosti - dostupnejšie informácie	Trh práce v krajine/ regióne/ obci	Znečistenie životného prostredia - vody , pôdy, ovzdušia,..	Legislatívna na zabezpečenie vyšších príjmov do štátneho rozpočtu
Zmeny postojov a správania obyvateľstva	Kontakt s verejnosťou za pomoci technológie – elektronizácia verejnej správy	Hospodársky vývoj v krajine/ regióne/ obci	Úbytok a znehodnotenie pôdy – úbytok lesov,	Zmena vlády , vedenia obce ako výsledok volieb
Zmena životného štýlu- rýchle životné tempo nárast patologických javov, ...	Úspora času vďaka novej technológii	Vplyv daňovej politiky	Nárast objemu odpadu a problém s jeho likvidáciou či skladovaním	Znižovanie verejných výdavkov
Zmena životného štýlu- návrat k tradíciám , zdravému životnému štýlu, zdravej strave	Vyššie nároky na obsluhu a technickú gramotnosť	Podpora podnikania zo strany štátu	Možnosť obnovy ŽP- legislatíva na ochranu životného prostredia	
Oslabovanie tradičných ľudových hodnôt - nárast rozvodovosti, pokles sobášnosti		Miera inflácie	Nové spôsoby spracovania a separovania odpadu	

Zdroj: vlastné spracovanie

Problémom z hľadiska vonkajšieho prostredia sa zdá najmä nadmerná byrokracia v oblasti samosprávy a prípravy, či implementácie projektov, ktorých cieľom je rozvoj regiónu, obce. Problémom je tiež zdĺhavý proces prípravy a kontroly či následnej refundácie výdavkov projektu.

Neustále sa mení legislatíva do procesu prináša viacero problémov. Akýkoľvek faktor pôsobiaci zvonku môže mať pozitívne ale aj negatívne účinky na rozvoj regiónu, obce.

A.3 ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA

Vnútročné aj vonkajšie prostredie sú dôležitým ukazovateľom a aj vstupným faktorom pri akejkoľvek tvorbe plánu, vízie, stratégie. Pri správnom zhodnotení a využití potenciálu na jednej aj druhej strane môže obec dosiahnuť želaný rozvoj a naplniť tak ciele, ktoré si stanovila na poli rôznych oblastí. Či sa podarilo potenciál využiť a ako na tom v skutočnosti obec je už predstavuje reálny stav územia. Na jeho lepšiu identifikáciu môže slúžiť aj tzv. SWOT analýza.

A.3.1 SWOT analýza

SWOT analýza predstavuje metódu na základe ktorej vieme získať celostný pohľad na situáciu obce – na jej silné stránky, slabé stránky, príležitosti a ohrozenia rozvoja. Na základe SWOT analýzy možno presnejšie definovať najvhodnejšie ciele, ktoré by zužitkovali najvýraznejšie predpoklady a pozitívne rozvojové impulzy a eliminovali problémy a prípadné riziká. Pomáha tiež identifikovať prioritné oblasti, na rozvoj ktorých sa treba orientovať.

Okrem analýz stavu daného územia je predmetom

záujmu aj okolité prostredie, indukujúce pozitívne alebo negatívne vplyvy. Na základe toho sa SWOT analýza člení na analýzu interného prostredia a analýzu externého prostredia.

V SWOT analýze rozlišujeme pozitívne a negatívne faktory. Pozitívne faktory (silné stránky a príležitosti) predstavujú faktory indukujúce rozvojové procesy. Negatívne faktory (slabé stránky a ohrozenia) naznačujú problémy – disparity.

Silné stránky S	Slabé stránky W
- vybudovaná infraštruktúra zásobovania pitnou vodou, plynom, elektrickou energiou, telekomunikačná infraštruktúra - výhodná poloha obce medzi 3 okresnými mestami - pekne prírodné prostredie v okolí obce, CHKO Chynoriansky luh - vybudovaná základná občianska vybavenosť – škola, materská škola, lekári, služby, obchody - vysporiadané vlastnícke vzťahy obecného majetku - zachovaný vidiecky charakter obce	- znečistené podzemné vody žumpami - slabá podpora a stimuly pre domácich investorov - zlý stav niektorých miestnych komunikácií - nepriaznivá demografická situácia, nízka natalita, vysoký index starnutia
Príležitosti O	Ohrozenia T
- blízkosť centier cestovného ruchu (Partizánske, Topoľčany, Bánovce nad Bebravou) - vybudovanie kanalizácie - dobudovanie kanalizácie 2 vetiev - rekonštrukcia niektorých miestnych komunikácií - dobudovanie verejných priestranstiev - posilnenie aktivít medziobecnej spolupráce - predpoklad koncepčného a kvalifikovaného rozvoja obce na základe plánovacích dokumentov (ÚPN, PHSR) - možnosti využitia finančných prostriedkov EÚ na financovanie rozvojových projektov - využitie alternatívnych zdrojov energie	- nízka konkurencieschopnosť vidieckej ekonomiky a jej nízka produktivita - časté a neprehľadné zmeny legislatívy - nedostatočný kapitál na oživenie výroby a spracovateľského priemyslu - nedostatočná legislatívna a finančná podpora malého a stredného podnikania - odkázanosť obyvateľov na dochádzanie za prácou mimo obce - starnutie obyvateľstva, rast počtu obyvateľov v poproduktívnom veku - možná kriminalita ťažko zamestnateľných skupín obyvateľstva - odlyv kvalifikovanej pracovnej sily a ľudského potenciálu do iných regiónov - časté a neprehľadné zmeny legislatívy

A.3.2 Odhad možného vývoja obce a definovanie Stromu potenciálov a výziev / Stromu problémov a limitov

Vývoj obce do veľkej miery závisí od jej polohy, demografického vývoju občanov a hospodárstvo obce. Vzhľadom na to, že sa obec Chynorany sa nachádzajú na hlavných dopravných ťahoch, môžeme jej rozvoj predpokladať skôr v oblasti priemyslu, logistických centier a rozvoja vidieckeho cestovného ruchu, ale i v oblasti poľnohospodárstva. Obec by mala vynaložiť snahu na to, aby si aj do budúcnosti pre občanov udržala pozíciu obce atraktívnej na bývanie pre ľudí hľadajúcich obec s kvalitnou a dostupnou infraštruktúrou.

Odhad demografického vývoja predpokladá úbytok obyvateľov. Ide o celospoločenský jav, ktorý však nie je pozitívnym faktom. Tu sa obci naskytuje možnosť prispieť k pozitívnemu smerovaniu vývoja počtu obyvateľov a k prilákaní mladých rodín výstavbou nájomných bytov, či podpory IBV. Demografia tiež poukazuje na starnutie populácie – v tejto oblasti môže obec využiť potenciál na zabezpečenie ďalších sociálnych služieb pre občanov vo vyššom veku.

Vďaka využívaniu Európskych investičných a štrukturálnych fondov a rôznych národných dotácií, grantov a programov na realizáciu investičných aktivít, projektov by obec mohla byť do budúcnosti zaujímavou

destináciou nielen pre bývanie, ale aj pre cestovný ruch, zábavu či prácu. Pričom dôraz by mala obec klásť na možnosť vytvorenia nových pracovných miest a kvalitnej infraštruktúry s ohľadom na smart riešenia v rôznych oblastiach života.

STROM potenciálov a výziev

- potenciál na realizáciu projektov zo zdrojov Plánu obnovy a zdrojov EU
 - potenciál na realizáciu projektov z MAS Stredné Ponitrie
- potenciál na realizáciu projektov z grantov a výziev rôznych spoločností
 - prírodný potenciál na rozvoj cestovného ruchu
 - rozvoj a zabezpečenie širokého spektra sociálnych služieb
 - podpora aktivít pre rodiny s deťmi
 - realizácia infraštruktúry pre mladé rodiny s deťmi
- nové technológie, aplikácie pre uľahčenie fungovania samospráv a komunikáciu s obyvateľmi obce (smart technológie)
 - pozitívne legislatívne zmeny a lepšia daňová politika
- separovanie všetkých druhov odpadu, zhodnocovanie odpadu
- zmena životného štýlu a záujem o bývanie vo vidieckych častiach
 - vyššie kompetencie pre samosprávy
 - potenciál výstavby bytových domov aj IBV

STROM problémov a limitov

- zlý stav časti infraštruktúry (ciest a chodníkov)
 - energetická náročnosť obecných budov
- nepriaznivý demografický vývoj (starnutie populácie, menej ekonomicky aktívnych občanov, vyšší počet seniorov, nižší počet narodených detí, odliv obyvateľov do iných regiónov, atď...)
 - náročná birokratizácia procesu podávania a schvaľovania projektov
 - nedostatočné personálne a odborné kapacity na realizáciu projektov
 - negatívne dopady zhoršujúcej sa klímy
- neustály nárast objemu odpadu, tvorba čiernych skládok, ignorovanie separovania odpadu
 - nadmerné zaťaženie povinnosťami zo strany štátu

V prípade, že obec chce byť pre občanov atraktívna, musí byť tiež konkurencieschopná vzhľadom k ostatným obciam. Musí poskytovať služby pre občanov, investorov aj návštevníkov tak, aby v obci chceli zostať, vrátiť sa do nej, či investovať a realizovať sa na jej území.

OBČAN: pre uspokojenie občanov musí obec zabezpečiť kvalitné služby v oblasti školstva, kultúry a športu, sociálnych vecí, bývania, občianskej vybavenosti, dopravnej a technickej infraštruktúry, životného prostredia. V tomto smere sú občania najnáročnejšou skupinou pre poskytovanie služieb, nakoľko v obci trávajú najviac času a ich bežný život sa odohráva na pôde obce. Očakávajú široký komplex služieb, ktoré pokryjú ich potreby. V konkurenčnom boji obstojí samozrejme obec, ktorá vie viac a lepšie pokryť tieto oblasti.

Obec disponuje vybudovaným zdravotným strediskom, vybudované je tiež kanalizácia, ktorá zabezpečuje odkanalizovanie približne 85% obyvateľov. V obci sa nachádza materská škola a základná škola, ktorú navštevujú okrem detí z Chynorian aj deti zo 4 spádových obcí. Pre rozvoj voľnočasových aktivít boli vybudované v obci dve detské ihriská.

NÁVŠTEVNÍK: z pohľadu návštevníka musí obec poskytovať služby nevyhnutne spojené s jeho pobytom na území obce. Dopravné služby, ubytovanie, stravovanie a možnosti pre turizmus, oddych, relax, šport, atď. Vzhľadom na to, že návštevník trávi na území obce len istý čas, niektoré služby nie sú pre jeho pobyt rozhodujúce a zásadné. Návštevník je teda menej náročný na bežné služby, no o to náročnejší na poskytovanie služieb spojených s cestovným ruchom.

Cestovný ruch v obci nie je rozšírený aj vzhľadom na neexistenciu zariadení, ktoré by poskytovali služby v oblasti cestovného ruchu. Z tohto pohľadu v obci dominuje jednoduchá turistika, prechádzky v prírode, či návšteva pekných lokalít v obci. Na rozvoj, skrášlenie a zachovanie týchto miest by mala obec klásť dôraz a tiež na realizáciu doplnkovej infraštruktúry pre turistov/ návštevníkov.

PODNIKATEĽ: pre podnikateľa je z hľadiska pôsobenia na území dôležitá dopravná dostupnosť, kúpyschopnosť obyvateľstva, pracovná sila v regióne či potenciálna možnosť rozšírenia podnikateľskej činnosti. Podnikateľ v tomto smere predstavuje špecifickú skupinu, pre ktorú nie sú až tak dôležité služby dennej spotreby. Dostatočná infraštruktúra a dostatočné množstvo pracovnej sily sú nosnou oblasťou. Obec by mala vytvárať podmienky pre priaznivé podnikateľské prostredie a tak prilákať do obce menších aj väčších investorov s cieľom rozširovania poskytovania služieb občanom.

A.3.3 Zhodnotenie výsledkov dotazníkového prieskumu

Dotazníkového prieskumu sa zúčastnilo 85 respondentov (online forma: 59 odpovedí, papierová forma: 26 dotazníkov). Prieskumu sa zúčastnilo 40 mužov (47,1 %) a 45 žien (52,9 %). Z hľadiska vekovej štruktúry bol 1 respondent do 18 rokov, ďalej 23,5 % respondentov bolo v rozmedzí 19 – 35 rokov, od 36 – 60 rokov sa zúčastnilo 54,1 % respondentov a nad 60 rokov sa zúčastnilo 21,2 % respondentov. Z hľadiska najvyššie dosiahnutého vzdelania malo najviac osôb ukončené vysokoškolské vzdelanie (42,4 %). Stredné vzdelanie s maturitou uviedlo 35,3%. S bývaním v obci ako miestom pre život je veľmi spokojných a skôr spokojných 73,8 %, pričom skôr nespokojných je 17,9 % respondentov. Obyvateľom obce sa najviac páči občianska vybavenosť obce, čistota, kľud, poloha obce, okolitá príroda. Taktiež sa im páčia ihriská, zber komunálneho odpadu, existencia železničnej dopravy, komunikácia obecného úradu k občanom, prehľadná webstránka so všetkými potrebnými formulármi.

Za nedostatok v obci považujú odchod detského lekára. Ako problém ďalej uviedli správanie rómskej komunity, ktorej obyvatelia sú neprispôsobiví. Občania by privítali viac zelene na verejných priestranstvách či vybudovanie cyklochodníka medzi obcami. K ďalším problémom patrí podľa respondentov stav chodníkov, ďalej sa respondenti vyjadrili, že by privítali viac prechodov pre chodcov.

Šance na rozvoj obce vidia obyvatelia najmä v oblasti kultúry a športu (vybudovanie cyklotrasy - popri rieke Nitra (Prepojenie od Partizánskeho, prebudovať školský areál, najmä pre rozvoj telesnej výchovy), v oblasti služieb, priemyslu, malého podnikania (drogéria), v oblasti technickej infraštruktúry (chodníky, prechody pre chodcov, kamerový systém). Najväčšie ohrozenia rozvoja obce vidia v riešení niektorých problémov a v neprispôsobivých občanoch. Taktiež za ohrozenie považujú nezáujem obyvateľov o dianie v obci či starnúcu populáciu. Ďalej vidia hrozbu v nejednotnosti poslancov a starostu.

Za nedostatočné služby považujú obyvatelia služby v oblasti zdravotnej starostlivosti (54,3 %), ľudom chýba predaj z dvora (37,1 %) a kaviareň (35,7 %).

Záujem o nájomné bývanie má 31,5 %, o individuálnu bytovú výstavbu má záujem 39,1 %. V oblasti kultúrneho života 54,5 % respondentov uviedlo, že obec má dostatočné kultúrne vyžitie. Záujem je predovšetkým o podujatia pre deti. Ďalej by opýtaní privítali letné kino, besedy o literatúre a divadlo. Počet športových areálov považuje za dostatočný 73 % obyvateľov, 76,7 % obyvateľov pokladá ich stav za uspokojivý. Obyvatelia by privítali predovšetkým nový športový areál pri už existujúcom ihrisku, aby bolo všetko pohromade. Chýba im najmä cyklotrasa, tenisový kurt, klzisko. Detské ihriská považuje za dostatočné z hľadiska počtu 84,4 % obyvateľov, z hľadiska stavu ich považuje za uspokojujúce 84,3 % respondentov.

Dostatok miest na parkovanie uviedlo 74 % občanov. Nové parkovacie miesta by mohli vzniknúť najmä pri cintoríne, pričom odporúčajú spraviť poriadok s parkovaním v obci, mnohí občania parkujú na ulici a dvory majú prázdne. Stav cestných komunikácií považuje za neuspokojivý 63,9 % obyvateľov, rekonštrukciu potrebujú miestne komunikácie: Bošianska (v správe TSK), Bernolákova, Cintorínska, Školská, Lúčna. Chodníky sú v neuspokojivom stave pre 42,5 % obyvateľov, vybudovať alebo rekonštruovať by sa mali chodníky najmä ku koncu obce - k háju, v okolí námestia a cez železničnú trať. Autobusové zastávky sú v uspokojivom stave pre 66,2 % opýtaných, 76,6 % respondentov sa vyjadrilo, že ich počet je dostatočný.

Verejné priestranstvá a parky sú v uspokojivom stave podľa 64 % obyvateľov, verejné osvetlenie je uspokojivé pre 91,3 % obyvateľov, rozhlas je v dobrom stave pre 81,5 % obyvateľov. Na kanalizáciu sa plánuje pripojiť 7,1 % respondentov, pričom 92,9 % respondentov už je pripojených. Vodovod je v uspokojivom stave pre 75,6 % občanov. Internetové pripojenie považuje 56,4 % opýtaných za nedostatočné. Počet materských škôl je pre 85,1 % občanov postačujúci.

Čo sa týka SMART riešení z 85 odpovedí by najväčší počet občanov privítalo WIFI prístupové body (29 obyvateľov – 34,1 %), napriek tomu, že obec má vybudovaných 10 bezplatných prístupových bodov. Druhé miesto patrí SMART lavičke s portami na nabíjanie boxu na doručovanie balíkov (17 opýtaných – 20 %). Na treťom mieste skončil SMART kiosk (15 obyvateľov – 17,6 %).

Medzi prvých päť priorít, ktoré by obec mala bezodkladne riešiť patria cestné komunikácie, chodníky, verejné priestranstvá so zeleňou, cyklotrasa a parkovanie pred rodinnými domami.

ČASŤ B - STRATEGICKÁ ČASŤ

Kým analytická časť poukazovala na špecifiká vnútorné aj vonkajšie, tak strategická časť by s nimi mala pracovať a zohľadniť ich v procese nastavenia stratégie kam a ako má obec smerovať, aké projekty bude realizovať, o aké finančné zdroje sa bude uchádzať. Obec by mala svoje projektové zámery a plány nastaviť reálne vzhľadom na predchádzajúcu analýzu pričom treba brať do úvahy ekonomickú, sociálnu, technickú stránku.

VÍZIA OBCE

„Víziou obce je vytvorenie modernej a funkčnej občianskej vybavenosti v čistej obci s ohľadom na jej charakter, tradície a prírodné podmienky tak, aby umožňovala rozvoj vo všetkých kľúčových oblastiach života: sociálnej, environmentálnej, hospodárskej, technickej a smart oblasti, pričom bude klásť dôraz na rozvoj cestovného ruchu, znižovanie energetických výdavkov a dobrých medziľudských vzťahov. „

STRATEGICKÝ CIEĽ OBCE

Strategické ciele rozvoja obce vychádzajú z cieľov definovaných v zákone o podpore regionálneho rozvoja č. 539/2008 Z. z. Strategickým cieľom obce je tak:

1. Odstraňovanie alebo zmiernovanie rozdielov v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zároveň tak zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce
2. Zabezpečiť zvyšovanie ekonomickej výkonnosti, konkurencieschopnosti a rozvoj inovácií v obci aj za pomoci využívania novej technológie a smart riešení
3. Zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov

Pri všetkých cieľoch je potrebné aby obec využívala vnútorný potenciál (prírodný, kultúrny, materiálny, finančný, ľudský, inštitucionálny) , poznatky vedy , výskumu (nové technológie) , digitalizáciu a informatizáciu v maximálnej možnej miere a tak dosiahla optimálny výsledok rozvoja obce, pričom bude naďalej rešpektovať zachovanie identity obce, ochranu životného prostredia, tradície, ochranu zdravia a bezpečnosti občanov.

Definovanie stratégie rozvoja obce vychádza najmä z detailného poznania jej vnútorného prostredia a z poznania potrieb obyvateľstva, pričom priamo nadväzuje na výsledky analýz. Stratégia vychádza zo základného predpokladu, že príslušné orgány verejnej správy od národnej po regionálnu úroveň budú zabezpečovať koordinovaný prístup v záujme dosiahnutia realizácie plánovaných zmien a že bude existovať dobrá informovanosť kľúčových aktérov regionálneho rozvoja.

Program rozvoja obce nadväzuje na prioritné oblasti Programu Slovensko 2021- 2027, ktoré sú tiež zapracované do PHSR Trenčianskeho kraja pre roky 2022- 2030. V Programe Slovensko ide o oblasti: Zelenšie Slovensko, Prepojenejšie Slovensko, Konkurencieschopnejšie a inteligentnejšie Slovensko , Sociálnejšie a inkluzívnejšie Slovensko, Európa bližšie k občanom, Fond na spravodlivú transformáciu. V PHSR TSK sú strategické oblasti vymedzené nasledovne : Inovatívny kraj, zelený kraj, prepojený kraj, Zdravý - vzdelaný a sociálny kraj, udržateľná a spravodlivá transformácia územia.

Obec Chynorany v rámci tvorby Programu rozvoja obce definovala prioritné oblasti, v ktorých bližšie definuje strategické a špecifické ciele zamerané na rozvoj obce a ktoré sú v súlade s vyššie spomínanými strategickými dokumentami.

Prioritná oblasť: HOSPODÁRSKA

Cieľ hospodárskej oblasti:

Rozvíjať potenciál cestovného ruchu a vnútorný potenciál územia, založený na podpore miestneho hospodárstva a vybudovanej dopravnej a technickej infraštruktúry za účelom skvalitnenia poskytovaných služieb s využitím moderných a inovatívnych technológií.

Priorita 1: Rozvoj podnikateľského prostredia a cestovného ruchu : podpora malého a stredného podnikania, rozvoj poľnohospodárstva a lesníctva, podpora samostatne hospodáriacich roľníkov, budovanie turistickej infraštruktúry, podpora miestnych podnikateľov v CR,

Priorita 2: Budovanie, rekonštrukcia , skvalitnenie a rozvoj dopravnej infraštruktúry: rekonštrukcia miestnych komunikácií, výstavba parkovísk, chodníkov a cyklochodníkov a pod.,

Priorita 3: Budovanie, rekonštrukcia , skvalitnenie a rozvoj technickej infraštruktúry: plynofikácia, NN sieť, verejné osvetlenie, rozhlas a pod.,

Priorita 4: Rozvoj partnerskej spolupráce: spolupráca s okolitými obcami, s partnerskými obcami ako aj cezhraničná spolupráca,

Priorita 5 : Zavádzanie inovatívnych a smart technológií : informačné kiosky, nabíjacie stanice na smart zariadenia a dopravné prostriedky, wifi na verejných priestranstvách, balíkomat, atď.

Prioritná oblasť: SOCIÁLNA

Cieľ sociálnej oblasti:

Budovať a zlepšovať úroveň poskytovaných sociálnych služieb pre občanov odkázaných na sociálnu starostlivosť a zároveň zabezpečiť dostupnú a kvalitnú základnú zdravotnú starostlivosť pre všetkých občanov, zvyšovať vzdelanostnú úroveň občanov, podporiť infraštruktúru voľného času, dostupného bývania pre občanov, verejných služieb s ohľadom na zachovanie kultúrneho dedičstva a s možnosťou aktívneho spoločenského využitia.

Priorita 6: Rozvoj možností pre bývanie v obci: podpora bytovej výstavby, vysporiadanie pozemkov,

Priorita 7: Údržba verejných priestorov a efektívna verejná správa : rekonštrukcia a údržba verejných priestranstiev,

Priorita 8: Tvorba a rozvoj služieb v oblasti sociálnej pomoci a zdravotníctva : infraštruktúra zdravotníctva, podpora budovania, príp. rekonštrukcie zariadení občianskej vybavenosti, podpora sociálnych služieb v obci, sociálna pomoc na komunitnej úrovni a pod.

Priorita 9: Zlepšenie infraštruktúry a kvality vzdelávania a podpora voľnočasových aktivít: zlepšenie podmienok vzdelávania v MŠ, v ZŠ, výstavba/rekonštrukcia školských a športových zariadení, podpora športových podujatí a telies,

Priorita 10: Zachovanie a zvel'adenie kultúrneho bohatstva obce: obnova kultúrnych pamiatok, podpora kultúrnych podujatí a organizácií pôsobiacich v oblasti kultúry,

Priorita 11: Rozvoj ľudských zdrojov: vzdelávanie zamestnancov samosprávy a podpora zamestnanosti,

Priorita 12: Podpora vzniku záujmových združení s cieľom zlepšovania sociálnych vzťahov a spolupráce : podpora vzniku občianskych združení, podpora spolupráce medzi združeniami a inými subjektami ,

Priorita 13: Tvorba novej občianskej a sociálnej infraštruktúry s dôrazom na smart riešenia : zavádzanie moderných technológií, aplikácií , smart riešení na uľahčenie informovanosti občanov.

Prioritná oblasť: ENVIRONMENTÁLNA

Cieľ environmentálnej oblasti:

Zabezpečiť pre obyvateľov obce ako aj jej návštevníkov kvalitné, čisté životné prostredie a podporovať trvalo udržateľný rozvoj s cieľom zvyšovania energetickej efektívnosti, zhodnocovania odpadov, separovania odpadov a ochrany prírody .

Priorita 14: Rozvoj vodného hospodárstva: dobudovanie vetiev kanalizácie, rekonštrukcia kanalizácie, rekonštrukcia vodovodu, ochrana vodných zdrojov, efektívne využívanie vodných zdrojov, budovanie vodozádržných opatrení a pod.

Priorita 15: Odpadové hospodárstvo: podpora separovaného zberu odpadu, skvalitňovanie triedeného zberu odpadov a boj proti čiernym skládkam, revitalizácia, atď.

Priorita 16: Ochrana životného prostredia : ochrana vody, pôdy, ovzdušia , budovanie protipovodňových opatrení, ochrana biodiverzity, adaptácia na zmenu klímy, obmedzenie developerských projektov s negatívnym dopadom na životné prostredie a pod.

ČASŤ C - PROGRAMOVÁ ČASŤ

V tejto časti sa Program rozvoja obce snaží popísať akými aktivitami, projektami by sa dali naplniť priority programu tak, aby boli naplnené strategické ciele všetkých oblastí : hospodárskej, sociálnej a environmentálnej.

C.1 Hospodárska prioritná oblasť

Priorita 1: Rozvoj podnikateľského prostredia a cestovného ruchu	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
1.1 Podpora podnikateľov a zvýšenie zamestnanosti v obci	Spracovanie stratégie podpory podnikania a zvýšenia informovanosti o možnostiach podpory zo strany obce, VUC, štátu, EÚ
	Komunikácia s hlavnými sociálno-ekonomickými partnermi pri koordinácii rozvojových aktivít a projektov obce
	Vytvorenie ekonomických a technických podmienok pre výstavbu priemyselných zón v obci – príprava a realizácia infraštruktúry
	Vymedzenie prenájomných priestorov pre potrebné služby a remeselné dielne
	Rekonštrukcia a revitalizácia starých priemyselných zón v obci
	Podpora tradičných odvetví a zavádzanie nových technológií
1.2 Rozvoj poľnohospodárstva a lesného hospodárstva	Podpora poľnohospodárov a samostatne hospodáriacich roľníkov, podpora subjektov lesného hospodárstva a zhodnocovania drevnej hmoty
1.3 Rozvoj cestovného ruchu	Značenie a tvorba cykloturistických trás, náučných chodníkov, turistických chodníkov, tvorba atraktívnych a odpočinkových miest na týchto trasách
	Udržiavanie pamätnej izby
	Dostupnosť a propagácia prírodných a historických pamiatok
	Podpora vytvárania nových atraktivít v obci
	Tvorba a spracovanie kvalitných propagačných materiálov
	Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií (folklór, hudba, pôvodný odev) a ich maximálne využitie v cestovnom ruchu)
	Spracovanie kalendára podujatí
	Uzavretie dohôd s podnikateľmi v CR a podporovanie ich aktivít
Priorita 2: Budovanie, rekonštrukcia , skvalitnenie a rozvoj dopravnej infraštruktúry	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
2.1 Zlepšenie dostupnosti obyvateľov obce za prácou a službami do najbližších miest	Rekonštrukcia ciest II. a III. triedy na území katastra obce
2.2 Zlepšenie kvality dopravnej infraštruktúry v obci	Rekonštrukcia niektorých miestnych komunikácií
	Výstavba a rekonštrukcia chodníkov v obci
	Rekonštrukcia zastávok SAD
	Výstavba a rekonštrukcia parkovísk
	Vybudovanie lávok

2.3 Zlepšenie infraštruktúry pre nemotorovú dopravu	Budovanie cyklotrás
	Budovanie doplnkovej infraštruktúry pre nemotorovú dopravu
Priorita 3: Budovanie, rekonštrukcia, skvalitnenie a rozvoj technickej infraštruktúry	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
3.1 Podpora bezpečnosti a úspory energií v obci	Vybudovanie kamerového systému v obci
	Budovanie alternatívnych energetických zdrojov pre obecné budovy
	Znižovanie energetickej náročnosti obecných budov
3.2 Rozvoj technickej infraštruktúry	Realizácia vysokorychlostného internetu v obci
	Rekonštrukcia a výstavba vodovodov
Priorita 4: Rozvoj partnerskej spolupráce	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
4.1 Rozvoj medzinárodnej spolupráce	Aktivity, workshopy a podujatia zamerané na výmenu skúseností a prezentáciu projektov dobrej praxe
4.2 Rozvoj spolupráce na úrovni regiónu	Aktivity zamerané na rozvoj spolupráce medzi súkromným a verejným sektorom v obci aj v regióne
4.3 Rozvoj spolupráce na národnej úrovni	Aktivity zamerané na rozvoj spolupráce medzi súkromným a verejným sektorom v rámci celej SR
Priorita 5 : Zavádzanie inovatívnych a smart technológií	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
5.1 Zavedenie smart manažmentu do jednotlivých oblastí	Zavedenie moderných technológií pre výkon verejných činností

Zdroj: vlastné spracovanie

C.2 Sociálna prioritná oblasť

Priorita 6: Rozvoj možností pre bývanie v obci	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
6.1 Vytváranie podmienok pre rozvoj bývania v obci	Výstavba nájomných domov
	Podpora a budovanie IBV
Priorita 7: Údržba verejných priestorov a efektívna verejná správa	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
7.1 Estetické verejné priestranstvá	Vybudovanie oddychových zón so zelenou infraštruktúrou
7.2 Zmodernizované verejné budovy	Výstavba nového obecného cintorína
	Rekonštrukcia a modernizácia hasičskej zbrojnice
	Rekonštrukcia a modernizácia kultúrneho domu
	Rekonštrukcia/zriadenie a modernizácia obecnej knižnice
7.3 Skvalitnenie verejných služieb poskytovaných občanom	Projekt elektronizácie služieb verejnej správy
	Aktualizácia/tvorba rozvojových dokumentov: programu rozvoja obce a územného plánu obce
	Prevádzkovanie komunitného centra v obci
Priorita 8: Tvorba a rozvoj služieb v oblasti sociálnej pomoci a zdravotníctva	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
	Podpora poskytovania kvalitnej zdravotnej starostlivosti

8.1 Kvalitná zdravotná starostlivosť a vybavená zdravotnícka infraštruktúra	Rekonštrukcia modernizácia zdravotného strediska
8.2 Komplexná starostlivosť o sociálne znevýhodnené skupiny občanov	modernizácia zariadenia pre seniorov v obci Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie služieb, zvýšenie kvality poskytovaných služieb Podpora klubov pre seniorov, podpora trávenia voľného času detí a mládeže Podpora imobilných a zdravotne postihnutých občanov
Priorita 9: Zlepšenie infraštruktúry a kvality vzdelávania a podpora voľnočasových aktivít	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
9.1 Rozvoj a podpora školstva	Rekonštrukcia Materskej školy Rekonštrukcia Základnej školy – elektrické vedenie Podpora vzdelávacích projektov v MŠ, ZŠ
9.2 Podpora voľnočasových aktivít	Rekonštrukcia atletického oválu a doskočiska v areáli ZŠ Podpora spolkov, združení a jednotlivcov pôsobiach v oblasti športu a voľnočasových aktivít
Priorita 10: Zachovanie a zvel'adenie kultúrneho bohatstva obce	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
10.1 Ochrana kult. pamiatok	Rekonštrukcia / obnova kultúrnych a historických pamiatok
10.2 Uchovanie a rozvíjanie zvykov a tradícií	Organizovanie podujatí a zachovanie ľudových tradícií Podpora spolkov, združení a jednotlivcov pôsobiach v oblasti kultúry
Priorita 11: Rozvoj ľudských zdrojov	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
11.1 Vzdelávanie zamestnancov samospráv a organizácií v ich zriaďovateľskej pôsobnosti	Podpora vzdelávacích projektov v MŠ, ZŠ, zamestnancov na obecnom úrade
11.2 Podpora zamestnanosti	Podpora zamestnanosti pre obyvateľov obce vrátane znevýhodnených skupín občanov
Priorita 12: Podpora vzniku záujmových združení s cieľom zlepšovania sociálnych vzťahov a spolupráce	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
12.1 Podpora vzniku záujmových združení	Zakladanie záujmových združení
12.2 Spolupráca obce a organizácií	Aktívna spolupráca so záujmovými združeniami a spolupráca so spriateľnými obcami, organizáciami
Priorita 13: Tvorba novej občianskej a sociálnej infraštruktúry s dôrazom na smart riešenia	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
13.1 Tvorba smart infraštruktúry pre občanov	Zriadenie dostupnej wifi – tzv. wifi zóny pre občanov Zavedenie moderných technológií na obecný úrad, do knižnice, na VPS či iné obcou zriadené inštitúcie

Zdroj: vlastné spracovanie

C.3 Environmentálna prioritná oblasť

Priorita 14: Rozvoj vodného hospodárstva	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
14.1 Zabezpečenie dostatočného zásobovania obyvateľstva pitnou vodou	Rekonštrukcia vodovodu
14.2 Zabezpečenie environmentálneho odvádzania odpadových vôd	Dobudovanie kanalizácie a ČOV v obci
Priorita 15: Odpadové hospodárstvo	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
15.1 Podpora účinného a ekologického systému odpadového hospodárstva	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom
	Projekt osvetu, vzdelávania a propagácie separovaného zberu odpadu
	Spracovanie biologického odpadu a zriadenie kompostoviska
	Podpora projektov zameraných na separovanie a zhodnocovanie odpadov
Priorita 16: Ochrana životného prostredia	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
16.1 Ochrana zložiek životného prostredia	Ochrana vody, pôdy, ovzdušia
	Využívanie alternatívnych zdrojov energie
	Likvidácia čiernych skládok
	Zlepšenie energetickej efektivity verejných budov
16.2 Skvalitnenie životného prostredia	Revitalizácia zanedbaných budov a plôch v obci, verejných priestranstiev
16.3 Ochrana obyvateľov pred ničivým pôsobením prírodných živlov	Protipovodňové opatrenia – priekopy, odrážky, hrádzky, výstavba odvodňovacích priekop a kanálov
	Protipožiarne opatrenia
	Osveta v rámci krízového stavu pri živelných pohromách
16.4 Smart riešenia zamerané na trvalo udržateľný rozvoj	Podpora a budovanie infraštruktúry pre elektro zariadenia

Zdroj: vlastné spracovanie

ČASŤ D - REALIZAČNÁ ČASŤ

Zatiaľ čo predošlé časti Programu rozvoja obce analyzovali a brali do úvahy možné projekty a aktivity na zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja obce, realizačná časť sa zameriava už na konkrétne projekty a na ich bližší popis.

Realizačná časť sa zameriava na projekty, ich zabezpečenie, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce na základe stanovenia merateľných ukazovateľov a vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

D.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenia realizácie

Kompetencie obce v oblasti regionálneho rozvoja vymedzuje zákon o podpore regionálneho rozvoja č.309/2014 Z. z., § 12 nasledovne:

Obec vo svojej pôsobnosti na účely podpory regionálneho rozvoja

- a) analyzuje a hodnotí úroveň rozvoja svojho územia a jeho častí, zabezpečuje jeho trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj,
- b) zabezpečuje a koordinuje vypracovanie a realizáciu programu rozvoja obce alebo spoločného programu rozvoja obcí, pravidelne ho monitoruje a každoročne do 31. mája zasiela príslušnému vyššiemu územnému celku správu o jeho plnení a zabezpečuje súlad programu rozvoja obce alebo spoločného programu rozvoja obcí s územnoplánovacou dokumentáciou, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis,
- c) spolupracuje s vyšším územným celkom, na území ktorého sa obec nachádza, na príprave a realizácii programu rozvoja vyššieho územného celku a na účely evidencie poskytuje vyššiemu územnému celku program rozvoja obce,
- d) podieľa sa na plnení úloh, ktoré súvisia so zameraním podpory regionálneho rozvoja podľa § 3, v spolupráci s ministerstvom a ostatnými sociálno-ekonomickými partnermi, ktorí sa nachádzajú na území obce,
- e) vytvára podmienky na vznik a rozvoj územnej spolupráce a partnerstiev,
- f) spolupracuje s ďalšími obcami, regiónmi a územnými celkami alebo s orgánmi iných štátov, ktoré plnia funkcie územnej samosprávy,
- g) podporuje rozvoj podnikateľských aktivít potrebných na rozvoj obce.

Na základe uvedeného bude obec Chynorany zabezpečovať a koordinovať realizáciu PHSR obce prostredníctvom zodpovedných pracovníkov na obecnom úrade. Aktivity, kde hlavným realizátorom bude obec, budú zabezpečované vlastnými zdrojmi, alebo prostredníctvom externých dodávateľov v zmysle platného zákona. Obecný úrad disponuje kvalifikovanými pracovníkmi so skúsenosťami s realizáciou aktivít po organizačnej, finančnej či technickej stránke. Aktivity, ktoré budú realizované inými subjektmi (podnikateľmi, organizáciami v obci alebo mimo obce), budú pracovníkmi obecného úradu monitorované.

D.2 Vecný a časový harmonogram realizácie

Aby bol Program rozvoja obce čo najviac adresný a konkrétny, obsahuje tiež informácie o projektoch, časovom horizonte ich realizácie, možných finančných zdrojoch na realizáciu a odhadovaných nákladoch na projekty. Vzhľadom na nedostatok vlastných financií- častokrát aj len na základné fungovanie - sa obce spoliehajú hlavne na vyhlásené výzvy, dotačné programy alebo iné externé zdroje. Aby boli však obce schopné pružne na vyhlásené výzvy reagovať, musia mať pripravený tzv. akčný plán.

Akčný plán predstavuje konkrétny harmonogram činností/projektov/aktivít súvisiacich s rozvojom obce v nadväznosti na prioritné oblasti. Tento plán vychádza zo stratégie. Je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych projektov a aktivít.

Formulár: AKČNÝ PLÁN HOSPODÁRSKA OBLASŤ

Opatrenie, projekt/aktivita	Termín	Financovanie (v EUR)	Možný zdroj financovania
Opatrenie: 1.1 Podpora podnikateľov a zvýšenie zamestnanosti v obci			
Spracovanie stratégie podpory podnikania a zvýšenia informovanosti o možnostiach podpory zo strany obce, VUC, štátu, EÚ	Od r. 2024 do 2031	2 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Komunikácia s hlavnými sociálno-ekonomickými partnermi pri koordinácii rozvojových aktivít a projektov obce	Od r. 2024 do 2031	2 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Vytvorenie ekonomických a technických podmienok pre výstavbu priemyselných zón v obci – príprava a realizácia infraštruktúry	Od r. 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Vymedzenie prenajímateľných priestorov pre potrebné služby a remeselné dielne	Od r. 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Podpora tradičných odvetví a zavádzanie nových technológií	Od r. 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 1.3 Rozvoj cestovného ruchu			
Značenie a tvorba cykloturistických trás, náučných chodníkov, turistických chodníkov, tvorba atraktívnych a odpočinkových miest na týchto trasách	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Rekonštrukcia pamätnej izby	Od r. 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Dostupnosť a propagácia prírodných a historických pamiatok v obci	Od r. 2024 do 2031	5000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje

Podpora vytvárania nových atraktivít v obci	Od r. 2024 do 2031	30 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Tvorba a spracovanie kvalitných propagačných materiálov	Od r. 2024 do 2031	5 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Prepojenie obce so subjektami cestovného ruchu a agroturistiky	Od r. 2024 do 2031	20 00	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií (folklór, hudba, pôvodný odev) a ich maximálne využitie v cestovnom ruchu)	Od r. 2024 do 2031	2 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Spracovanie kalendára podujatí	Od r. 2024 do 2031	500	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Uzavretie dohôd s podnikateľmi v CR a podporovanie ich aktivít	Od r. 2024 do 2031	1 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 2.1 Zlepšenie dostupnosti obyvateľov obce za prácou a službami do najbližších miest			
Rekonštrukcia ciest III. triedy na území katastra obce	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Vybudovanie a rekonštrukcia chodníkov	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 2.2 Zlepšenie kvality dopravnej infraštruktúry v obci			
Rekonštrukcia a výstavba miestnych komunikácií	Od r. 2024 do 2031	200 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Výstavba a rekonštrukcia chodníkov v obci	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Rekonštrukcia zastávok SAD	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Výstavba a rekonštrukcia parkovísk	Od r. 2024 do 2031	100 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Značenie ciest, chodníkov, ulíc	Od r. 2024 do 2031	1000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Rekonštrukcia lávok a mostov	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Obstaranie mechanizmov na zimnú údržbu ciest a chodníkov	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 2.3 Zlepšenie infraštruktúry pre nemotorovú dopravu			
Budovanie cyklotrás	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Budovanie doplnkovej infraštruktúry pre nemotorovú dopravu	Od r. 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 3.1 Podpora bezpečnosti a úspory energií v obci			
Rekonštrukcia a výstavba verejného osvetlenia	Od r. 2024 do 2031	30 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje

Vybudovanie kamerového systému v obci	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Rekonštrukcia a výstavba verejného rozhlasu	Od r. 2024 do 2031	5 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Budovanie alternatívnych energetických zdrojov pre obecné budovy	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Znižovanie energetickej náročnosti obecných budov	Od r. 2024 do 2031	200 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Rekonštrukcie verejných budov	Od r. 2024 do 2031	200 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 3.2 Rozvoj technickej infraštruktúry			
Realizácia vysokorýchlostného internetu v obci	Od r. 2024 do 2031	1 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Rekonštrukcia vodovodov	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 4.1 Rozvoj medzinárodnej spolupráce			
Aktivity, workshopy a podujatia zamerané na výmenu skúseností a prezentácia projektov dobrej praxe	Od r. 2024 do 2031	20 00	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 4.2 Rozvoj spolupráce na úrovni regiónu			
Aktivity zamerané na rozvoj spolupráce medzi súkromným a verejným sektorom v obci aj v regióne	Od r. 2024 do 2031	1 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 4.3 Rozvoj spolupráce na národnej úrovni			
Aktivity zamerané na rozvoj spolupráce medzi súkromným a verejným sektorom v rámci celej SR	Od r. 2024 do 2031	1 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 5.1 Zavedenie smart manažmentu do jednotlivých oblastí			
Zavedenie moderných technológií pre výkon verejných činností	Od r. 2024 do 2031	5 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Zavedenie smart manažmentu verejného osvetlenia	Od r. 2024 do 2031	1 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Zavedenie smart manažmentu komunálneho odpadu	Od r. 2024 do 2031	1 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje

SOCIÁLNA OBLASŤ

Opatrenie, projekt/aktivita	Termín	Financovanie (v EUR)	Možný zdroj financovania
Opatrenie: 6.1 Vytváranie podmienok pre rozvoj bývania v obci			
Výstavba nájomných domov	Od r. 2024 do 2031	100 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Podpora a budovanie IBV	Od r. 2024 do 2031	200 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 7.1 Estetické verejné priestranstvá			
Vybudovanie oddychových zón so zelenou infraštruktúrou	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 7.2 Zmodernizované verejné budovy			
Rekonštrukcia/modernizácia obecného úradu	Od r. 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Vybudovanie nového obecného cintorína	Od r. 2024 do 2031	500 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Rekonštrukcia/modernizácia hasičskej zbrojnice	Od r. 2024 do 2031	5 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Rekonštrukcia/zriadenie a modernizácia obecnej knižnice	Od r. 2024 do 2031	2 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 7.3 Skvalitnenie verejných služieb poskytovaných občanom			
Projekt elektronizácie služieb verejnej správy	Od r. 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Aktualizácia/tvorba rozvojových dokumentov: program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce a územného plánu obce	Od r. 2024 do 2031	15 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 8. 1 Kvalitná zdravotná starostlivosť a vybavená zdravotnícka infraštruktúra			
Podpora poskytovania kvalitnej zdravotnej starostlivosti	Od r. 2024 do 2031	200 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 8.2 Komplexná starostlivosť o sociálne znevýhodnené skupiny občanov			
Rekonštrukcia zariadenia pre seniorov	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie služieb, zvýšenie kvality poskytovaných služieb	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Podpora klubov pre seniorov, podpora aktivít pre matky s deťmi, podpora trávenia voľného času detí a mládeže	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje

Podpora imobilných a zdravotne postihnutých občanov	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 9.1 Rozvoj a podpora školstva			
Rekonštrukcia Materskej školy	Od r. 2024 do 2031	200 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Rekonštrukcia základnej školy	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Podpora vzdelávacích projektov v MŠ a ZŠ	Od r. 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 9.2 Podpora voľnočasových aktivít			
Rekonštrukcia atletického oválu a doskočiska v ZŠ v Chynoranoch	Od r. 2024 do 2031	100 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Podpora spolkov, združení a jednotlivcov pôsobiach v oblasti športu	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Vybudovanie a rekonštrukcia vonkajších športovísk	Od r. 2024 do 2031	40 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Rekonštrukcia vnútorných priestorov športovej haly a priestorov pod tribúnou miestneho športového centra	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 10.1 Ochrana kultúrnych pamiatok			
Rekonštrukcia a obnova kultúrnych a historických pamiatok	Od r. 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 10.2 Uchovanie a rozvíjanie zvykov a tradícií			
Organizovanie podujatí a zachovanie ľudových tradícií	Od r. 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Podpora spolkov, združení a jednotlivcov pôsobiach v oblasti kultúry	Od r. 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 11.1 Vzdelávanie zamestnancov samospráv a organizácií v ich zriaďovateľskej pôsobnosti			
Podpora vzdelávacích projektov v MŠ, zamestnancov na obecnom úrade	Od r. 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 11. 2 Podpora zamestnanosti			
Podpora zamestnanosti pre obyvateľov obce vrátane znevýhodnených skupín občanov	Od r. 2024 do 2031	5 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie 12.1 Podpora vzniku záujmových združení			
Zakladanie záujmových združení	Od r. 2024 do 2031	1 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie 12.2 Spolupráca obce a organizácií			
Aktívna spolupráca so záujmovými združeniami a spolupráca so spriatenými obcami, organizáciami	Od r. 2024 do 2031	2 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje

Opatrenie 13.1 Tvorba smart infraštruktúry pre občanov			
Zavedenie moderných technológií na obecnú úrad, do knižnice , na VPS či iné obcou zriadené inštitúcie	Od r. 2024 do 2031	5 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje

ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ

Opatrenie, projekt/aktivita	Termín	Financovanie (v EUR)	Možný zdroj financovania
Opatrenie: 14.1 Zabezpečenie dostatočného zásobovania obyvateľstva pitnou vodou			
Rekonštrukcia vodovodu	Od r. 2024 do 2031	100 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 14.2 Zabezpečenie environmentálneho odvádzania odpadových vôd			
Dobudovanie kanalizácie a ČOV v obci (rekonštrukcia)	Od r. 2024 do 2031	300 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 15.1 Podpora účinného a ekologického systému odpadového hospodárstva			
Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom	Od r. 2024 do 2031	30 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Projekt osvetly, vzdelávania a propagácie separovaného zberu odpadu	Od r. 2024 do 2031	1 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Spracovanie biologického odpadu a zriadenie kompostoviska	Od r. 2024 do 2031	100 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Podpora projektov zameraných na separovanie a zhodnocovanie odpadov	Od r. 2024 do 2031	2 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 16.1 Ochrana zložiek životného prostredia			
Ochrana vody, pôdy, ovzdušia	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Využívanie alternatívnych zdrojov energie	Od r. 2024 do 2031	30 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Likvidácia čiernych skládok	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Zlepšenie energetickej efektivity verejných budov	Od r. 2024 do 2031	200 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 16.2 Skvalitnenie životného prostredia			
Ochrana prírodných pamiatok, rezervácií	Od r. 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Revitalizácia zanedbaných budov a plôch v obci, verejných priestranstiev	Od r. 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 16.3 Ochrana obyvateľov pred ničivým pôsobením prírodných živlov			
Protipovodňové opatrenia – priekopy, odrážky, hrádzky,	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje

výstavba odvodňovacích priekop a kanálov			
Protipožiarne opatrenia	Od r. 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Osveta v rámci krízového stavu pri živelných pohromách	Od r. 2024 do 2031	1 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 16.4 Smart riešenia zamerané na trvalo udržateľný rozvoj			
Podpora a budovanie infraštruktúry pre elektro zariadenia	Od r. 2024 do 2031	5 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje

Zdroj: vlastné spracovanie

* Vzhľadom na neustále sa meniace ceny v oblasti stavebníctva, techniky, technológie a infláciu sú ceny uvedené v tabuľke informatívne a predbežné, nie záväzné. Cena realizácie projektu bude presne stanovená v čase jeho realizácie odbornou spôsobilou osobou alebo na základe prieskumu trhu.

Vzhľadom na SWOT analýzu, zhodnotenie stromu potenciálov a výziev obec pokladá za prioritné nasledovné projekty:

Tabuľka č. 20: Zoznam prioritne plánovaných projektových zámerov na roky 2025-2031

Oblasť	Aktivita
Oblasť sociálna	- Výstavba obecných nájomných domov, vybudovanie pozemkov na IBV - Rekonštrukcia priestorov Domova dôchodcov v Chynoranoch
Oblasť hospodárska	- Rekonštrukcia miestnych komunikácií a vybudovanie a rekonštrukcia chodníkov v obci - Vybudovanie nového cintorína v obci - Rekonštrukcia Obvodného zdravotného strediska - Rekonštrukcia Materskej školy v Chynoranoch - Obnovenie verejného mobiliáru v obci – autobusové zastávky, priestor na oddych
Oblasť environmentálna	- Dobudovanie 2 vetiev kanalizácie - Rekonštrukcia čistiarnie odpadových vôd - Vybudovanie kompostárne, kompostoviska, priestoru na zber zeleného odpadu

D.3 Systém monitorovania a hodnotenia programu rozvoja obce

Nastavenie systému monitorovania má slúžiť na hodnotenie implementácie Programu rozvoja obce na základe vyhodnotenia zvolených ukazovateľov. Využíva sa pri tom systém zadefinovaných ukazovateľov k jednotlivým cieľom, ktoré majú určené cieľové hodnoty a kritérium času na dosiahnutie očakávaných cieľových hodnôt (viď. tabuľka nižšie). Vzhľadom na to, že Program rozvoja obce je strednodobým strategickým dokumentom v rámci jeho priebehu dochádza k priebežnému monitorovaniu- raz ročne. Po skončení platnosti dokumentu dochádza k záverečnému či ex – post hodnoteniu.

Odporúča sa mať vytvorený monitorovací výbor, ktorý bude dohliadať na monitoring plnenia plánu Programu rozvoja obce. Monitoring bude vykonávaný z radov zamestnancov obecného úradu.

Aby boli jednotlivé projektové zámery programového dokumentu obce realizované v súlade s princípmi efektívnosti a účinnosti vynakladania finančných prostriedkov je potrebné na úrovni obce monitorovať celkový proces implementácie stratégie a navrhovať, v prípade potreby, zmeny v realizácii strategických plánov, ich doplnenie, prípadne prípravu nových dokumentov potrebných pre napĺňanie globálneho cieľa obce.

Obecné zastupiteľstvo obce Chynorany bude na svojich stretnutiach jedenkrát ročne prehodnocovať plnenie Programu rozvoja obce. Podklady k hodnoteniu plnenia akčného plánu bude pripravovať starosta obce so zamestnancami obecného úradu. Získa a vyhodnotí prípadné pripomienky úradu, poslancov a verejnosti týkajúce sa akčného plánu. Na základe získaných informácií môže v prípade potreby obec uskutočniť aktualizáciu Programu rozvoja obce, pričom aktualizovaný dokument musí schváliť zastupiteľstvo obce. Každá ďalšia aktualizácia bude označená novým číslom, pričom jej prvá verzia má označenie 1.0, každá ďalšia bude 1.1, 1.2, 1.3, atď.

Obec je podľa § 12 zákona č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja v platnom znení povinná každoročne do 31. mája zaslať na VÚC správu o plnení programu rozvoja obce.

Tabuľka č. 21: Merateľné ukazovatele

Projekt zameraný na :	Ukazovateľ	Merateľná jednotka	Cieľová hodnota do roku 2031
Rekonštrukcia, modernizácia niektorých:			
- ciest	Cesta,	km	3 km
- chodníkov	Chodník	km	1 km
- cyklochodníkov	Cyklochodník	km	2 km
- lávok, mostov	Lávka, most	ks	2
Výstavba, rekonštrukcia, modernizácia:			
- vodovodov	Vodovod	km	5 km
- kanalizácií	Kanalizácia	km	3 km
Výstavba, rekonštrukcia, modernizácia verejných priestranstiev (revitalizácia)	Verejné priestranstvo	m2	500 m2
Podpora cestovného ruchu (nové turistické trasy, náučné chodníky)	Turistické trasy, chodníky	km	5 km
Podpora cestovného ruchu (nové zariadenia poskytujúce služby v cestovnom ruchu)	Zariadenia v cestovnom ruchu	počet	2
Zrekonštruované, zmodernizované obecné budovy	Obecná budova	počet	1
Výstavba, rekonštrukcia, modernizácia športovísk – atletický ovál a doskočisko v ZŠ	Športovisko	počet	1
Podpora podnikateľských subjektov	Nové podnikateľské subjekty	počet	3
Podpora zamestnanosti	Nové pracovné miesta	počet	10
Zvýšenie bezpečnosti obyvateľov	Monitorovaný priestor Priechody pre chodcov Opatrenia proti prírodným živlom	m2 4ks počet	500 m2 4ks 2
Úspora energie obecných budov	Úspora elektriny, plynu, vody	%	30

	Budovy využívajúce alternatívne zdroje energie	počet	2
	Budovy s rekonštrukciou zameranou na úsporu energie	počet	2
Podpora bývania v obci (rekonštrukcia, výstavba)	Nájomné domy	počet	10
Podpora bývania v obci (nové IBV)	IBV	m2	10000
Zvýšenie kvality poskytovania zdravotníckych služieb	Ambulancie všeobecného/špecializovaného lekára	počet	4
	Zdravotnícke centrá	počet	1
	Lekárne	počet	1
Ochrana, rekonštrukcia kultúrnych pamiatok	Kultúrne pamiatky	počet	1
Sociálna starostlivosť o znevýhodnené skupiny občanov (tvorba a jej modernizácia)	Počet osôb ktorým je poskytovaná sociálna starostlivosť	počet	32
Rozvoj a podpora školstva	Rekonštrukcia budov školských zariadení	počet	1
	Rekonštrukcia učební	počet	1
Podpora spolupráce	Aktivity na podporu spolupráce, workshopy, stretnutia	počet	5
Rozvoj technickej a technologickej infraštruktúry obce	Internetové pokrytie obce	% pokrytia	100
Zachovávanie a rozvoj zvykov a tradícií	Podujatia na podporu zvykov a tradícií	počet	10
Podpora poskytovania verejných služieb	Inovované služby, nové služby pre občanov	počet	5
Vzdelávanie zamestnancov samosprávy a organizácii v zriaďovateľskej pôsobnosti	Vzdelávacie aktivity	počet	3
Ochrana životného prostredia:			
- Odstránenie čiernych skládok	- Odstránené čierne skládky		2
- Environmentálne odvádzanie odpadových vôd	- Počet domácností napojených na kanalizáciu	počet	150
- Osveta v oblasti ochrany ŽP	- Aktivity na podporu ochrany ŽP		900
Separovanie odpadu	Množstvo vyseparovaného odpadu	%	50
Rozvoj poľnohospodárstva a lesného hospodárstva	Podporení či noví poľnohospodári, SHR, subjekty lesného hospodárstva	počet	6

Zdroj: vlastné spracovanie

*V prípade realizácie aktivity, projektu, ktorého merateľný ukazovateľ nie je definovaný v hore uvedenej tabuľke, bude jeho cieľová hodnota definovaná priamo projektom, projektovou dokumentáciou, či v popise projektu. Merateľný ukazovateľ je definovaný priamo charakterom realizovanej aktivity. A teda ak sa budujú cesty, či chodníky – sleduje sa ich dĺžka, prípadne ak sa sleduje úspora, najlepšie sa vyjadruje v percentách oproti pôvodnému stavu. Pri akomkoľvek projekte je preto potrebné definovať veličinu, ktorá bude udávať cieľovú hodnotu projektu.

ČASŤ E - FINANČNÁ ČASŤ

Jednou z kľúčových častí podrobného plánu implementácie Programu rozvoja obce je plán využitia zdrojov a finančný plán implementácie stratégie. Úlohou v tejto časti je stanoviť finančné, ľudské, priestorové, materiálne a iné zdroje nevyhnutné pre implementáciu Programu rozvoja obce. Ako sme už spomínali obce sa pre nedostatok financií spoliehajú na dotačné programy a iné externé zdroje financovania realizácie projektov. Je tiež rad opatrení- ako napr. investície, ktoré je možné realizovať z iných ako dotačných či rozpočtových zdrojov. Investície, ktoré zefektívňujú prevádzku infraštruktúry a poskytované služby je možné financovať aj napr. za pomoci výhodných pôžičiek. Investície, ktoré prinášajú finančný prospech aj súkromnému sektoru je možné zabezpečiť v partnerstve privátneho a verejného sektora a pod.

Regionálny rozvoj je financovaný podľa zákona 539/2008 Z. z., §4 prioritne z nasledovných zdrojov :

- a) zo štátneho rozpočtu vrátane finančných prostriedkov z rozpočtovej kapitoly ministerstva investícií a z rozpočtových kapitol iných ministerstiev,
- b) zo štátnych účelových fondov,
- c) z rozpočtov vyšších územných celkov,
- d) z rozpočtov obcí,
- e) z prostriedkov fyzických osôb,
- f) z prostriedkov právnických osôb,
- g) z úverov a príspevkov medzinárodných organizácií,
- h) z prostriedkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi,
- i) z iných prostriedkov, ak to ustanoví osobitný predpis.

Doplňkovým zdrojom finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja sú finančné prostriedky z fondov Európskej únie poskytované podľa osobitných predpisov.

E.1 Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR

Finančné vyčíslenie jednotlivých aktivít sa v PHSR uvádza pri väčšine opatrení a aktivít potrebných na naplnenie cieľov programu. Tie sú stanovené odhadom, konečné rozpočty budú súčasťou vykonávacích plánov. Pri schvaľovaní financovania jednotlivých úloh, vyplývajúcich z aktivít, sa bude prihliadať na ich dôležitosť a dopad na hospodársky a sociálny rozvoj obce. Viaceré úlohy sa môžu realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, mnohé však vyžadujú náročnejšie finančné a personálne zdroje a spoluprácu s inými subjektami.

Finančné prostriedky, ktoré môže obec získať môžu pochádzať z viacerých zdrojov:

- Dotácie ministerstiev a fondov (MIRI, MŽP, Environmentálny fond, MPSVR, MD, MŠ, Fond na podporu športu, Dotácie ministerstva kultúry,...),
- Grantové schémy ministerstiev a neziskových organizácií,
- Vlastné zdroje,
- Bankové úvery,
- Účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev,
- Sponzoring, atď.

Štruktúra využitia zdrojov vždy závisí na aktuálnej finančnej situácii obce, prioritách, možnosti získania externých zdrojov na financovanie ale aj na spoločensko- ekonomických podmienkach v spoločnosti.

Formulár č. 3 : Indikatívny rozpočet - sumarizácia

Spolu v EUR	
I. Hospodárska oblasť	1 283 500,00,-
II. Sociálna oblasť	1 695 000,00,-
III. Environmentálna oblasť	889 000,00,-

Zdroj: vlastné spracovanie

Záver

Schválenie Programu rozvoja obce	
Dokument	Názov: Program rozvoja obce Chynorany na roky 2025 – 2031 Štruktúra dokumentu: dokument je štruktúrovaný podľa zákona č. 309 /2014 Z. z, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja a podľa Metodiky tvorby a implementácie p programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja, ktorú vypracoval Úrad podpredsedu Vlády SR pre investície a informatizáciu, v jej platnom znení.
Spracovanie	Forma spracovania: spracovanie vykonala obec v partnerstve s externým odborníkom, ktorý koordinoval proces tvorby dokumentu a zabezpečoval dodržiavanie metodických postupov. Obdobie spracovania: Dokument bol spracovaný v období 05/2024-12/2024. Prípravný tím. Pozostával z 6 členov, počas tvorby Programu rozvoja obce dohliadal na správnosť informácií v dokumente. Autor dokumentu: MVL Štefánek, s.r.o. Účasť verejnosti : verejnosť bola vyzývaná participovať na procese spracovania prostredníctvom dotazníkového prieskumu o obci, jej službách, potrebách, nedostatkoch, atď.
Prerokovanie	Prerokovanie v orgánoch samosprávy: 31.1.2025 Verejné pripomienkovanie: 31.1.2025
Schválenie	Program rozvoja obce Chynorany na roky 2025 – 2031 bol schválený na zastupiteľstve dňa 31.1.2025

Prílohy Programu rozvoja obce

Príloha č. 1 – Vstupná správa pre spracovanie / aktualizáciu strategického dokumentu Program rozvoja obce Chynorany

Príloha č. 2 – Uznesenie o schválení Vstupnej správy pre spracovanie / aktualizáciu strategického dokumentu Program rozvoja obce Chynorany

Príloha č. 3 – Dotazník – vzor použitý pri zbere dát pre potreby Programu rozvoja obce Chynorany

Príloha č. 4 – Uznesenie o schválení Programu rozvoja obce Chynorany na roky 2025- 2031